ANUL X No. 3018 — Ediția de seară — MERCURI 26 NOEMBRE 1897

Abonamente

Incep la 1 și 15 ale fie-cărei luni și se plătesc inainte:

Un an în țară 30 lei; în străinătate 50 lei
Șase luni 15 „ „ „ 25 „
Trei luni 8 „ „ „ 13 „

Numărul 10 bani

In străinătate 15 bani

Adevĕrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ

Se primesc direct la Administrația ziaruluĭ

Linia pagina VI-a . . . . leĭ 0.50 banĭ
„ „ V-a . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . „ 3. „

La un mare număr de linii se fac reducții din tarif

Numărul 10 banĭ

Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacția — PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administrația — PASAGIUL BĂNCEĬ NAȚIONALE (TELEFON No. 25).

INTERPELAREA DE ERI

Șase paginĭ

la fie-care ediție

Partid de scandal

In opozițiune ca și la guvern partidul liberal a fost vecînic un partid al dezordineĭ, un partid al scandaluluĭ, o aglomerațiune de oamenĭ incapabilĭ să guverneze prin ideĭ, neputincioșĭ să se afirme alt-fel, de cît răscolind patimile cele maĭ rele ale stradeĭ și creîndu-șĭ popularitățĭ factice.

Cînd trecem pe strada Lipscanĭ, pe calea Văcăreștĭ orĭ pe strada sf. Vinerĭ și cînd vedem geamurile sparte și dezolația pretutindenĭ, nu în contra instrumentelor ne indignăm. Căcĭ, maĭ la urmă, un popor se poate răscula cîte odată, el poate, sub impulsul sentimentelor ofensate, să înfrîngă ordinea și să comită chiar crime; însă ceea ce nu se poate erta într'o țară civilizată care trăește sub regimul legilor, este ca un guvern, nu numaĭ să tolereze dezordinea și ilegalitatea, dar încă s'o provoace pentru atingerea scopurilor sale ascunse.

Este incontestabil, acuma, că guvernul este acela care a înscenat devastațiunile de Duminică, el este responsabil pentru toate neorînduelile, el a ațîțat patimele, el, prin agențiĭ săĭ subalternĭ, a organizat răscoala și a lăsat frîŭ liber pornirilor populare.

Guvernul știa bine că în țară colcăe un puternic curent antisemit, guvernul știa că ovreiĭ nu sînt iubițĭ în straturile profunde ale poporuluĭ, însă cu atîta maĭ mare era datoria sa ca să vegheze, să ia măsurĭ pentru protejarea cartierelor amenințate și să nu lase ca dezordinea să ajungă la ultimile limite.

Dar ministerul d-luĭ Sturdza are scopurile sale oculte, cînd se ascunde la spatele tinerimeĭ universitare și cînd se folosește de antipatia ce masele populare nutresc pentru evreĭ. Guvernul are întîiul interes ca să facă diversiune în chestiunea națională și să dovedească la Pesta cum că el singur este în stare să facă în țara aceasta și ploaie și vreme frumoasă, că el singur poate provoca curente și că liberaliĭ singurĭ aŭ fost atît de dibacĭ în cît, printr'o singură învîrtitură meșteșugită, să înăbușe definitiv gălăgioasa afacere Ieszenszky.

Tot liberaliĭ aŭ mare interes să demonstreze că, politica lor este împărtășită de toată țara, că pînă și adversariĭ îĭ aprobă că pînă și conservatoriĭ îĭ socotesc incapabilĭ de o acțiune rea, dovadă ziarul *Epoca*, care în No. săŭ de erĭ scria: «*Iar* «*în ceea ce privește partidul li*- «*beral*, **nu ne vine a cre**- «**de că poate fi acuzat** «*întru cît nu vedem ce interes* «*l'ar fi povățuit să se conducă* «*ast-fel.*»

Cabinetul a izbutit în parte; el, grație scenelor de Duminică, a izbutit să redobîndească bunele grațiĭ ale partizanilor, el a putut grupa, din noŭ, în jurul săŭ o puternică majoritate, el a putut obține ceva maĭ mult, chiar stima adversarilor.

Noĭ îl felicităm.

Dar, în acelașĭ timp, trebue să constatăm că lucrurile aŭ ajuns acolo în Romînia, în cît oameniĭ cu minte să privească ca o bine-facere, ziua în care regele ar încredința puterea unuĭ bărbat de Stat cu hotărîre, cu energie și cu seriozitate.

Const. C. Bacalbașa

SATIRA POLITICĂ

Teroarea în Capitală

După cum era de prevăzut, atît din atitudinea poliției cît și din atitudinea opozițiuneĭ naturale și nenaturale, poporul Capitaleĭ s'a sculat cu mic cu mare, încă de la orele 7 dimineața, luînd, care o cafeluță, care un lapte, care un turburel.

Cînd orologiul de la Sfîntul George a sunat ora 2, ora la care d. Tache Giani este în tot-d'a-una cu chef, poporul s'a răspîndit de o dată prin toate cuartierele cușer și chefăneala a început.

. . . .

Peste treĭ ore de operațiune cadavrele maĭ multor miĭ de geamurĭ zăceaŭ în ciurciuvele, iar țăndările curgeaŭ în șiroaie pe piatra cubică a Capitaleĭ..

De asemenea nu putem trece cu vederea tristul accident survenit șoșonilor-galoșĭ carĭ, dimpreună cu d. Caton Lecca, prefectul Capitaleĭ, aŭ fost victimile cele maĭ serioase ale zileĭ.

Vax.

In calea Văcăreștĭ

Anticăria din calea Văcăreștĭ, care a fost aproape dărîmată de devastatorĭ.

Votul de încredere

Guvernul a obținut erĭ la Cameră un vot de încredere din partea a 96 deputațĭ. De adăogat imediat că acest vot a fost pe față—prin urmare toțĭ ceĭ cu împrumuturĭ la Bancă și Credit aŭ trebuit să declare dragoste guvernuluĭ.

Cîțĭ-va fruntașĭ liberalĭ s'aŭ abținut.

Cu tot votul acesta de încredere—cine e cît de puțin inițiat în părerile cercurilor parlamentare, știe că succesul acesta e tot ce poate fi maĭ efemer, că guvernul prezidat de d. Sturdza e un guvern de azĭ pe mîine.

La cea dintîĭ chestiune maĭ principală, cînd va fi posibil să se stabilească o demarcațiune între direcția guvernuluĭ și direcția liberalilor din jurul d-lor Stătescu și Aurelian, această demarcațiune se va stabili și de sigur nu spre binele guvernuluĭ d-luĭ Sturdza.

Sentimentul acesta îl are guvernul și de aceea, după votul de încredere, a rămas tot atît de demoralizat ca și înainte.

Criza guvernamentală e departe de a fi terminată.

Saturn.

De la Cameră

Scena se începe la ora 2.

(Guvernamentaliĭ sînt grămadă la ușe).

D. Iancovescu: Incă unu!

Vocĭ: A maĭ venit unul d'aĭ noștri! Ura! bravo! *(Zgomotul și aplauzele zgudue Camera).*

Drapeliștĭ intră pe furiș, se intrunesc prin colțurĭ și vorbesc pe șoptite. Intr'un colț sunt d-niĭ Aurelian, Lascar, Costinescu, Porumbaru și C. Dimitrescu-Iașĭ.

D. Lascar: I'a adus pe căprăriĭ.

D. Aurelian: Ce spuĭ !?

D. Costinescu: Aŭ să aibe multe voturĭ.

D. Aurelian: Să aibă.

D. Porumbaru: Noĭ cum votăm?

D. Aurelian: Ce să votăm?

D. Fleva: (apropiindu-se): Mă rog, dar noĭ cum votăm?

D. Aurelian: Ce să votăm?

D. Fleva: Apoĭ eĭ pun votul de încredere!

D. Aurelian: Să facă ce or vrea, ce avem noĭ!

Președintele (sună clopoțelul). D. prim-ministru are cuvîntul.

(Deputațiĭ guvernamentalĭ se grămădesc în jurul tribuneĭ).

D. Sturdza: Fiind-că alaltăerĭ pe negîndite guvernul a fost pus în minoritate, azĭ pe preparate, o să ne plătim luxul uneĭ majoritățĭ.

Vocĭ: Bravo! bravo!

D. Sturdza: Decĭ, vă rog la vot.

Vocĭ: La vot! la vot!

D. Pană Buescu: Mă iertațĭ, eŭ sînt... cutră veche. Am maĭ văzut eŭ preparațiĭ de astea eșind alandala.

Un bătrân liberal: Eĭ, de cîte-orĭ nu m'am preparat și eŭ, dar cînd la adică...

D. Jenică Buzdugan: La adică, pana Fagetteĭ!

Pană Buescu: Prin urmare: paza bună trece primejdia rea. Nu întîmplarea să decidă. Vot pe față. Să-ĭ vedem.

Guvernamentaliĭ: Pe față, pe față.

(D. Sturdza foarte atent, notează pe un peticel de hârtie pe toțĭ ceĭ carĭ se abțin).

Președintele: Votul de încredere s'a admis.

Vocĭ: Cu mare majoritate.

X. Zdrobițĭ.

Z. Pîrlițĭ.

Y: Omorîțĭ! ha! ha! ha! *(râd in cor guvernamentaliĭ).*

D. Aurelian îĭ face cu ochiu luĭ d. V. Lascar, acesta d-luĭ Costinescu, care transmite ochiada d-luĭ C. Dimitrescu, de la acesta trece la d. Porumbaru, care o încredințează d-luĭ Ghedem și așa maĭ departe. Jumătate din Cameră are la un moment dat un ochiŭ inchis.

D. Gogu Cantacuzino (care observa jocul acesta, văzând că d. Sturdza sclipește din ochiul drept se adresează d-luĭ Nacu). Privește la Sturdza, este accident saŭ trădare?

D. Nacu: In orĭ-ce caz, stăm răŭ.

Vlad

Incapabilĭ orĭ criminalĭ

Azĭ la Cameră, atitudinea guvernuluĭ a dovedit pe deplin că el a voit neorînduelile de alaltă-erĭ, că le-a încuragiat și organizat.

D. Ferichide a scuzat pe studențĭ și a justificat devastările prin faptul că în calea Văcăreștĭ, un creștin a fost bătut de evreĭ.

D-sa a maĭ declarat că poliția a fost „surprinsă“ și că acesteĭ întîmplărĭ se datorește faptul că s'aŭ făcut escese.

Această declarațiune făcută de pe banca ministerială, e o aprobare a tuturor esceselor și o dovadă că poliția le-a organizat. E în adevăr inadmisibil, ca un guvern cînd știe că se agită o cestiune atît de delicată ca aceea evreească, cînd mahalalele eraŭ cutreerate de agențĭ, e imposibil ca să nu fi știut că se pregăteaŭ devastărĭ. Ce era maĭ simplu ca stradele locuite de evreĭ să fie păzite militărește, ca manifestanțiĭ să fie împrăștiațĭ?

In loc de toate aceste, Capitala și stradele cele maĭ principale aŭ fost abandonate în prada devastatorilor, agențiĭ poliției priveaŭ fără împotrivire cum se spărgeaŭ geamurile și galantarele, și totul s'a mărginit ca, după fapt, să se aresteze cîțĭ-va indivizĭ fie evreĭ, fie creștinĭ.

Dacă guvernul nu este criminal, el a dat dovadă de incapacitatea cea maĭ vădită și maĭ revoltătoare, de oare-ce n'a asigurat libertatea și averea cetățenilor. Dacă în adevăr este convins că evreiĭ n'aŭ drept de întrunire, de ce nu a oprit adunările lor și de ce lăsîndu-ĭ pe de o parte să se întrunească, pe de altă parte a făcut apel pentru ca să-ĭ „astîmpere“, la cele maĭ josnice sentimente ale omuluĭ?

Incapabilĭ orĭ criminalĭ, iată titlul care se cuvine mizerabililor carĭ ne guvernează.

Sfinx.

Revoluția poliției

S'a vorbit de pe tribuna parlamentară că poporul *Capitaleĭ a făcut escese. Eĭ bine, credem că neorinduelile nu aŭ fost opera claselor laborioase și serioase, nicĭ a tinerimeĭ care nu se putea scoborî pînă la jaf și la devastărĭ.*

Poporul *de astă dată este* **poliția.** *Ea a voit să însceneze o revoluție și a ales figuranțĭ dintre toate haĭmanalele carĭ, sub ochiul vigilent al comisarilor, aŭ procedat la salvarea guvernuluĭ prin acte de un rușinos vandalizm.*

Ceea ce s'a întîmplat în Bucureștĭ, s'a făcut și în Galațĭ. Acolo comisariĭ nu aveaŭ ordin să intervină de cît atuncĭ cînd „se va face moarte de om“, *iar prefectul a dispărut de acasă, tocmaĭ în aceste momente cînd se devastaŭ prăvăliĭ și se comiteaŭ excese pe stradele Galaților.*

Și acolo ca și aicĭ, poliția a fost poporul.

Facem această constatare cu bucurie. Era în adevăr grozav lucru a crede că Romînul, bun la inimă și nobil, se va scoborî în stradă și se va deda la acte sălbatice. Când însă guvernul voește, el poate alcătui și organiza și revoluțiĭ și devastărĭ și toate actele pe carĭ în străinătate de obiceiŭ le face poporul.

Am voit să facem această constatare, ca să știm asupra cuĭ cade răspunderea tuturor celor intâmplate in ziua de Duminica trecută, — și această răspundere cade greŭ asupra guvernuluĭ care ne-a făcut de batjocura străinătățeĭ.

Ad.

Devastările în Capitală

Aspectul prăvălieĭ La Păun *din strada Carol, No. 7, după devastare.*

Ungaria independentă

Situațiunea în Austria. — O notiță oficioasă. — Ungaria independentă

In Austria situațiunea e foarte încordată.

In urma campanieĭ obstrucționiste ce s'a dus contra conteluĭ Badeni în Reichsrath, Austria pînă astă-zĭ n'a putut vota provizoratul cu Ungaria.

Această situațiune convine de minune Ungurilor, carĭ cred momentul oportun sosit pentru ca să se despartă de Austria, și să'șĭ asume hegemonia în monarchia habsburgică.

*

Cam cele spuse maĭ sus, se exprimă în următoarea notiță apărută în oficioasa *Revue d'Orient et de Hongrie*:

„Parlamentul unguresc se va reuni Lunĭ, spre a delibera asupra măsurilor ce trebuiesc luate cu privire la compromisul cu Austria.

„Legile carĭ reglează afacerile comune ale monarchieĭ și raporturile Austrieĭ cu Ungaria expiră la 31 Decembrie; o lege care enunță prelungirea lor pentru un an a fost votată în Camera ungară; dară Reischrathul austriac n'a ajuns să adopte, la rîndul săŭ, legea corespunzătoare; proectul de lege al conteluĭ Badeni n'a putut fi votat din cauza obstrucțiuneĭ, Reischrathul a trebuit să fie amînat și contele Badeni s'a văzut silit să'șĭ dea demisiunea; succesorul săŭ, baronul Gautsch, tratează cu diferitele partide pentru a asigura votarea compromisuluĭ provizoriŭ, dară pînă în acest moment, n'a reușit încă de loc, și e cu putință ca să nu reușească înaintea sfîrșituluĭ de an. Guvernul unguresc e preparat pentru această eventualitate, care 'l va forța să stabilească un *modus vivendi* pe baza *suveranitățeĭ și independențeĭ* statuluĭ ungar. Proectul de lege relativ la aceasta s'a elaborat și Camera ungară va fi sesizată, îndată ce guvernul maghiar își va fi format convingerea că votarea compromisuluĭ provizor de către Reichsrath, pînă la termenul vroit, a devenit neverosimilă.

*

Notița e clară și orĭ-ce comentar e de prisos. Romîniĭ trebuie să'șĭ încordeze atențiunea.

Pol.

CULISELE POLITICE

Situația guvernuluĭ

Mulțĭ pot să creadă că votul de încredere obținut erĭ la Cameră de guvern dovedește că el are majoritățĭ zdrobitoare și va putea să guverneze chiar în contra drapeliștilor.

Lucrul nu stă tocmaĭ astfel.

Rezultatul votuluĭ de azĭ de la Cameră are cu totul altă explicație.

Votul de erĭ

Drapeliștiĭ sînt în tratative cu d. Sturdza. Prin urmare, armistițiul fiind declarat, eĭ nu puteaŭ să voteze contra votuluĭ de încredere. De aceea ceĭ carĭ eraŭ la ședință s'aŭ abținut, iar foarte mulțĭ dintre eĭ nicĭ n'aŭ fost la Cameră.

Afară de aceasta, este incontestabil că guvernul are 90 de deputațĭ, chiar 110, dar îĭ are numaĭ în zilele în carĭ toțĭ prefecțiĭ lucrează serios. Or, aceasta nu se poate face în toate zilele și cea maĭ bună dovadă este că chiar la ședința de erĭ de și se lucra din răsputerĭ, abia a putut aduce guvernul 96.

Și încă ceva. Votul s'a făcut pe față și nimenĭ nu a dat lupta. Aceĭ carĭ nu vor să se expuie la furia guvernuluĭ, de ce s'ar fi expus?

Prin urmare, nu se poate da absolut nicĭ o importanță votuluĭ de erĭ. Atuncĭ votul Camereĭ ar însemnă ceva, cînd drapeliștiĭ s'ar decide să dea un asalt și ar rămîne în infimă minoritate.

Sfârșitul tratativelor

Tratativele nu pot acuma să maĭ dureze mult. D. Dim. A. Sturdza trebue să decidă în mod hotărît dacă se împacă cu drapeliștiĭ saŭ nu. Și dacă d-sa rupe tratativele, atuncĭ vom vedea la discuția răspunsuluĭ la adresă ce a însemnat votul de erĭ.

Se știe că drapeliștiĭ sunt în număr de 40, putem da și numele, dar nu e nevoe, fleviștiĭ 14 și conservatoriĭ 7, prin urmare în orĭ-ce moment opoziția ar putea să numere 61 de voturĭ; și cu 61 de adversarĭ, superiorĭ ca valoare intelectuală majoritățeĭ guvernamentale, nu se poate guverna.

Chestia evree

Tot așa de puțin însemnează și triumful guvernuluĭ în chestia evree. Da, d. Pherichidi a fost aplaudat pentru-că a declarat că nu va maĭ permite evreilor să ție întrunirĭ publice și că scandalurile de alaltăerĭ aŭ fost provocatĭ de eĭ.

Dar cîte zile are să dureze impresia aceluĭ discurs? Și care e omul ce n'are să'șĭ dea seama că guvernul a provocat scandalul cu ovreiĭ, tocmaĭ pentru-ca să poată, pe această chestie, să-șĭ atragă simpatiile Camereĭ?

Adevărul

Adevărul este că urile sunt tot atît de puternice între drapeliștĭ și cantacuziniștĭ. Ba, e sigur că ședința de erĭ I-a înrăit și maĭ mult pe amiciĭ d-luĭ Cantacuzino.

De aceea e probabil că împăcare nu se va putea face, dar atuncĭ nicĭ guvernul nu va putea să lucreze cu Camerele actuale.

Rep.

Vinzenz Latour

Noul ministru al cultelor din Austria, Vinzenz, conte de Baillet de Latour, este un nepot al conteluĭ Latour, care a căzut la 1848 victimă a mișcăreĭ revoluționare.

S'a născut la 5 Octombrie 1848 în Gratz și a făcut studiĭ juridice la Gratz și la Innsbruk. A fost pînă la chemarea sa la minister șef de secțiune la ministerul cultelor, funcționînd ca referent al aceluĭ departament, a căruia misiune era să se ocupe—cam curios, nu-ĭ vorba—de dezvoltarea arteĭ, a cultuluĭ catolic și a instituțiunilor industriale.

In vederile sale politice contele Latour este partizan al ideilor conservatoare.

Inst.

CARNETUL MEU

Strămoșiĭ

Ibsen în magistrala luĭ dramă Strigoiĭ, *ne arată cum părințiĭ renasc în fiiĭ lor și cum adese orĭ le transmit o moștenire grozavă.*

Alaltă-erĭ, Duminică, am azistat la scene carĭ ne-aŭ adus aminte de strămoșiĭ noștri, sălbaticiĭ. A trebuit să treacă asupra Capitaleĭ acest vînt de nebunie, pentru ca să vedem dispărînd întreg lustrul de civilizațiune. Dacă am fi vorbit despre așa ceva acum zece zile, ni s'ar fi rîs în nas și ni s'ar fi declarat că de mult aŭ trecut acele timpurĭ triste, când cestiunile religioase se rezolvaŭ cu bâta și cu pumnul. Azĭ, trista realitate ce o avem înaintea ochilor, ne spune că in noĭ s'aŭ redeșteptat strămoșiĭ.

Mâine, când această zăpăceală va trece, ne va fi rușine de ce-am făcut. E un studiŭ foarte curios acesta al maselor in mișcare și al sugestiuneĭ de la om la om. De multe orĭ ea influențează chiar și pe ceĭ maĭ pașnicĭ, pe aceia carĭ in viața lor nu ar fi putut comite acte de brutalitate.

In tot cazul, priveliștea este tristă pentru acela carĭ sunt spectatorĭ cu spiritul rece. A vedea pe vecinul tăŭ devenit animal sălbatec, a'l privi pierzându'șĭ tot ce un secol de muncă a lucrat pentru a'l civiliza, e lucru trist și e de natură a dispera de vorba cultură și civilizațiune.

Totușĭ, nu trebue să ne pierdem cumpătul. Momente de acestea nu țin mult și să sperăm că și aceste timpurĭ triste, în carĭ scrim, vor trece ca o visare lugubră.

C. M.

RASCOALA

— Observațiunĭ de ocazie —

Intîmplările de ierĭ aŭ avut caracterul uneĭ răscoale. Cum s'a început și lățit această răscoală, cum ea a luat proporțiĭ așa de marĭ, în cît a putut să producă o pagubă de maĭ bine de un milion de leĭ, cititoriĭ aŭ putut vedea din amănunțitele dărĭ de seamă pe carĭ le-am publicat.

Aci voĭ cerca să fac psichologia acesteĭ răscoale, care de altmintrelea, nu se deosebește de loc de răscoalele de acest fel, întmpliate în alte părțĭ.

*

Incă de dimineață un fel de atmosferă grea apăsa asupra străzilor din cartierele amenințate. Sentimentul de frică și de îngrijire, care cuprinsese pe uniĭ, se comunicase cu repeziciune tuturor. Grupurĭ, grupurĭ, evreiĭ eraŭ adunațĭ pe străzĭ și discutaŭ.

Unele grupurĭ se consolaŭ cu gîndul că lucrul nu va fi grav și că poliția va lua măsurĭ ca să nu se întîmple escese. In aceste grupurĭ un spirit maĭ ușor circula, și muncitoriĭ își permiteaŭ cîte o glumă, în așteptarea celor ce—ziceaŭ eĭ—nu puteaŭ să vie.

Ceainăriile cu obloanele lăsate, eraŭ pline de lume. Apatia care stăpînește în tot de-auna pe vizitatoriĭ acestor localurĭ de petrecere ale mizerieĭ, dispăruse ca prin minune. Uniĭ discutaŭ politică, alțiĭ maĭ bătrânĭ povesteaŭ amintirĭ din tinerețe și îndemnaŭ la calm, iar, alțiĭ în fîrșit, își făceaŭ curaj.

*

In piață și maĭ ales în fața săleĭ *Dacia*, la Obor, precum și în Dealul Spireĭ, de asemenea se putea observa, că se prepară ceva. Grupurĭ de cetățenĭ discutaŭ în fața tărăbilor, a porților și pe la rîspîntiile străzilor. Ziarul „Jos jidaniĭ!“ este în mîna tuturor, și se comentează în senz aprobator pasagiile prin carĭ Romîniĭ sînt chemațĭ la arme.

Uniĭ ridică diapazonul amenințînd pe evreĭ și propagînd o campanie de devastare, iar aceia carĭ eraŭ îngrijațĭ de asemenea acte, nu îndrăzneaŭ să 'șĭ exprime îngrijirea, saŭ dacă îndrăzneaŭ, eraŭ luațĭ cu gura.

Din vreme lumea începu să se îndrepte spre întrunire. Unul dintre ceĭ venițĭ, avea ideea să oprească tramwayul spre a scoate pe ovreĭ și a-ĭ znopi în bătaie. O vorbă fu de ajuns: toată mulțimea aceia inconștientă care venise pe piața Anton, chemată de agențiĭ poliției, își făcu un fel de distracțiĭ din a opri tramwayurile și a alege pe jidanĭ. Vîrstă și sex nu maĭ eraŭ respectate, toate sentimentele omeneștĭ amuțiseră, mulțimea asmuțită cerea victime și lovea în ele milă.

*

Sub ochiĭ poliției se începuseră în acest interval devastările. In strada Lazăr și Patrieĭ grupurĭ de copiĭ aruncaŭ cu bolovanĭ și bîte în geamurĭ. De asemenea și pe porțiunea din Calea Călărașilor pe care se află situate maĭ multe case evreeștĭ. Atuncĭ să fi intervenit autoritatea în drept, devastările n'ar fi luat proporțiĭ maĭ marĭ. Dar zăngănitul de sticle, deșteptă în oameniĭ inculțĭ carĭ operaŭ, instinctul destructiv. Mulțĭ băețĭ de prăvăliĭ și ungurenĭ,—copiĭ încă,—începură a imita pilda celor maĭ sus pomenițĭ, și ca un fulger se răspîndi o idee: geamurile evreilor trebuesc sparte. In acelaș timp însă întrunirea sfîrșindu-se,—oameniĭ pregătițĭ pentru bătăĭ și devastărĭ, înarmațĭ cu parĭ și cu bare de fer, se asociară la ceĭ de maĭ sus, și boala răscoaleĭ cuprinse pe toțĭ.

*

In stradele locuite de evreĭ, se organiza rezistența. Obloanele prăvăliilor fură lăsate, iară cea maĭ mare parte din populațiunea evreiască, se închisese prin locuințe, evitînd să se întîlnească cu devastatoriĭ.

La un moment dat, strigăte se auziră: „bat pe evreĭ de-ĭ omoară“, și o sumă de tinerĭ lucrătorĭ, înaintă la goană pentru a se opune devastatorilor.

Era o panică de nedescris, care

cuprinsese nu numaî străzile carî aŭ fost teatrul ciocnirilor, ci şi acele învecinate: şi panica nu cuprinsese numaî pe locuitoriî evreî, ci şi pe ceî creştinî, carî ziceaŭ: „lîngă lemne uscate, ard şi lemne umede"..... şi se temeaŭ ca nu cum-va să li se spargă şi lor geamurile.

Seara linişte s'a făcut. Spiritele se potoliseră şi lumea întru-cît nu găsise că e maî bine să'şi păzească locuinţele, a plecat în spre centru spre a privi la urmările zileî...

Spectator.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

Note după devastare

E o glumă copilărească, eri o devastare în toată regula? Banda de copiî înarmată cu beţe lungî şi ducînd cu eî bucăţi de stofe, haine, cravate, voieşte să apuce spre bulevard. E însă oprită şi se scoboară în fugă pe calea Victorieî în jos. In hanul Zlătarî ferestrele urue şi banda tot în goană se îndreaptă spre strada Carol.

*

Intru pe strada Lipscanî. Ar părea că a trecut o armată străină. Din galantare curge marfă într'o amestecătură haotică de obiecte şi de culorî. Pe jos numaî sticle şi din loc în loc gardiştî şi jandarmî carî păzesc uşile sparte. In această dramă, sînt şi note vesele. In cîte-va galantare de modiste, cîte o pălărie încă se vede atîrnată, floare care a scăpat de această inundare omenească.

*

Din Lipscanî intru în strada Decebal. O tipografie îşi deschide uşa şi fereastra eî văduve de obloane şi în lăuntru totul este în neorînduială, totul sfărîmat... In Bărăţie mulţimea a uşurat sarcina primărieî şi a dărîmat aproape nişte brutăriî saŭ simigeriî, nu se maî cunosc în adevăr ce aŭ fost. Uşile şi ferestrele sînt scoase cu toc cu tot şi zidăria a căzut odată cu lemnăria.

*

In Văcăreştî e lugubru. Fie-care îmî ese înainte să-mî spuie ce îî s'a făcut.

—Un om mort, în strada din vale, îmî strigă mulţimea. Mă îndrept spre o stradă laterală, aproape neluminată, şi mă opresc în dreptul uneî case în care se zice că e mortul.

Ferestrele sînt sparte. Cîte-va lumînărî ca la mort. In patul de lîngă fereastră un corp omenesc. Mă informez şi aflu că aicî este un copil bolnav de meningită şi că devastatoriî nu l'aŭ cruţat de emoţiunile acestea teribile.

*

Intru pe stradele laterale. E o tăcere de moarte. Ferestrele nu maî aŭ geamurî, dar capete drăguţe de copiî zgribulițî privesc plinî de curiozitate şi frică, în stradă. Către aceste ființe nenorocite se îndreaptă simpatia mea. Sînt aşa de tinere, aşa de fragede şi aŭ avut de suportat aceste teribile scene; vor dormi în frig, vor suferi poate de foame şi, curioşî ca toţî copiiî, vor întreba pe părinţiî lor:

— Dar de ce, tată, ne-aŭ spart geamurile?

*

Mă întorc. Lumea umple străzile. Toţî comentează incidentele zileî. Ce impresiune însă generală pot avea? E că mulţî nu 'şî daŭ seamă de gravitatea acestor scene şi cum omul civilizat trebue să roşească faţă de cele întîmplate...

S'a început repararea galantarelor. Dulgheriî bat scîndurî marî în locul geamurilor.

Cum după luptă se îngrop cadavrele, tot aşa şi după devastare se îndreaptă pînă la un punct răul făcut.

Chiţibuş

Stirî teatrale

Astă seară la Teatrul Naţional se va reprezenta *Marioara* de Carmen Sylva.

Regina va azista la reprezentaţie.

Spectacolul se va sfîrşi cu *Bolnavul inchipuit* de Molière.

*

La 29 Noembrie se va reprezenta la Teatrul Naţional *Dama cu cameliî*, în beneficiul d-neî Aristitza Romanescu.

*

La Teatrul Naţional s'a pus în repetiţie *Moşu*, comedie într'un act de d-nu Ion C. Bacalbaşa.

In această piesă joacă d-na M. Ciucurescu, d-ra Pepi Moor şi d-niî Ion Petrescu, V. Toneanu şi P. Liciu.

*

Sîmbătă a debutat la Bulevard Yumata Tiero.

Este o cîntăreaţă bună şi are voce plăcută.

Dar succesul rămîne tot al admirabileî artiste Blanche Lescaut.

In curînd va sosi la teatrul Bulevard încă o renumită cîntăreaţă pariziană: m-lle Gieter.

*

Zilele acestea a fost în Bucureştî cunoscutul impresar: d. Glaser. D-sa a venit ca să facă contractele necesare pentru reprezentaţiile trupeî cu d-ra Marcelle Josset.

*

Duminică ziua s'a dat la Ateneŭ concertul d-şoareî Aurelia Cionca. Incontestabil, d-şoara Aurelia Cionca are un talent extraordinar, însă fac răŭ părinţiî că o pun să dea concerte.

Se prăpădeşte fata cu asemenea emoţiunî. Să se gîndească părinţiî eî la starea în care a ajuns violonistul Hubermann.

E prea copilă încă d-ra Cionca pentru ca să poată rezista emoţiunilor pe carî le produce prezentarea în public.

Trebue lăsată să se formeze d-ra Cionca, care va deveni fără îndoială o artistă extraordinară, şi apoî să apară în concerte publice.

Violonistul d. Hartzer e de asemenea un artist de talent.

CRONICA

Maffia

Acest cuvînt este foarte cunoscut în Sicilia; el desemnează o asociaţiune de ajutor mutual, pentru cazurile în carî e vorba de a lovi în legî şi morală, cînd e vorba de a comite vre-un asasinat, de a falşifica un testament, saŭ de a împiedica mersul unuî proces criminal...

Asociaţiunile numite *Maffia* îşi recrutează membriî din toate păturile sociale şi sînt foarte temute de poporul sicilian.

Iată cîte-va anecdote carî dovedesc cum lucrează *Maffia*:

Intr'o zi un baron sicilian primi o scrisoare ameninţătoare, prin care se încerca să i se escrocheze o sumă de banî. Baronul, ca om deştept, nu s'a adresat poliţieî, ci unuî domn din societatea înaltă, despre care credea că e membru al Maffieî. Acesta 'î dădu o scrisoare către un judecător de pace dintr'o localitate de munte, judecătorul îî dădu o scrisoare către un prea sfînt părinte, iar acesta îl recomandă la treî şefî de briganzî. De aci înainte baronul n'a maî avut de ce se teme.

Alt-fel s'aŭ petrecut lucrurile cu baronul Avrigo. Intr'o zi sosiră la moşia acestuia şase carabinierî, carî îl arestară faţă cu servitoriî săî. Familia baronuluî fu încunoştiinţată că ceî şase carabinierî eraŭ falşî şi că baronul nu va fi eliberat de cît în schimbul uneî sume de 120000 lire. Suma se plăti. Cîte-va săptămînî maî tîrziŭ, falşiî carabinierî aŭ fost prinşî şi s'a găsit la dînşiî o socoteală asupra chipuluî cum aŭ fost împărţiţî baniî. Ceî 6 pseudo-carabinierî luaseră cîte 2000 lire, 8000 lire s'aŭ cheltuit cu uniformele şi echipamentul, iar restul de 100,000 lire a dispărut, nu se ştie unde.

Inter

FEL DE FEL

Asasinarea unuî cizmar. — Un cizmar din Londra, care locuia pe Castle street şi care se numea Auguste Brossette, supranumit bătrînul francez, a fost asasinat săptămîna trecută. Se crede că făcea parte din maî multe clubur străine. Circulă zgomotul că a fost omorît după îndemnul uneia din aceste asociaţiunî.

Acum cîtă-va vreme, un individ a venit să cumpere din prăvălia luî, şi cizmarul a fugit în daia luî strigînd: „Nu'l lăsaţî să vie după mine, că mă omoară".

Faptul acesta face să se creadă că nu este vorba de o crimă ordinară.

*

Furt însemnat.— Marţea trecută, un individ îmbrăcat elegant a intrat să viziteze casa luî Dante, din Florenţa.

După plecarea sa, gardianiî caseî observară dispariţia unuî exemplar din *Di-*

Un bucureştean pe zi

Caton Lecca

Incapabil orî complice al neorînduelilor carî aŭ dezonorat Capitala Duminica trecută. Orî una orî alta, îî s'a cerut demisiunea orî a dat-o de bună voe, ca o recunoaştere a incapacităţeî sale. Ilustraţiunea noastră ni-l arată fără barbă. Această înfăţişare devine de actualitate dacă în adevăr a fost *ras* de către guvern, pentru a'l face să plătească el globaba.

Per.

vina Comedie, ediţia din 1700, care are o valoare considerabilă,

Hoţul e căutat cu activitate.

Din Botoşanî

(Corespondenţa particulară a „Adevĕruluî")

Situaţia politică. — Aducerea apeî.— Comisiunea de inginerî. — Diverse.

Liberaliî d'aci sînt într'o luptă continuă. D. Arapu, prefectul judeţuluî, în unire cu vernescaniî, caută prin toate mijloacele să scoată pe d. Ullea de la primărie. D. Ullea însă nu se lasă maî pe jos şi caută cu orî-ce preţ să se susţină în poziţia sa. Cearta aceasta între liberalî ţine de maî bine de un an de zile şi totuşî nu se poate şti cine va triumfa. Ceea ce e sigur însă e că, dacă va triumfa d. Arapu, locuitoriî comuneî vor avea de suferit, de oare-ce partizanul acestuia, ajungînd la primărie, va căuta să nimicească tot ce d. Ullea a făcut.

Aducerea apeî

Mult timp lupta a fost numaî între culise, dar ea deveni făţişă cu ocazia „aducereî apeî". D. Arapu e jignit pentru că tocmaî d. Ullea, adversarul săŭ, va aduce un asemenea serviciŭ şi de aceea caută prin toate chipurile ca licitaţia să nu fie aprobată de ministerul de interne. In acest scop d. Arapu a lansat proteste carî, prin groaza comisarilor, aŭ fost iscălite de mulţî, iar d-sa s'a prezintat la d. Ferichide, căruia î-a arătat situaţia din Botoşanî şi î-a cerut să nu aprobe licitaţia. Prin aceasta d. Ullea ar căpăta un vot de blam şi ast-fel ar fi silit să demisioneze.

Comisiunea de inginerî

D. Ferichide chiamă pe d. Ullea la Bucureştî. Acesta dă pe faţă ministruluî uneltirile prefectuluî, precum şi paguba ce ar suferi comuna dacă licitaţia nu s'ar aproba. Arată apoî că e o ruşine ca liberaliî înşişî să se mănînce între eî şi cere, pentru ca să dovedească că apa din izvorul Bucecea e bună şi suficientă, să se numească o comisiune de treî inginerî carî, printr'un raport detaliat, să-şî dea părerea. In comisiune intră un inginer din partea primaruluî, d. Sevianu, altul din partea prefectuluî, d. Avramescu, iar din partea ministeruluî e numit d. Radu.

Diverse

La 15 Decembrie se va judeca procesul Buzoianu-Dauş. Dezbaterile promit să fie interesante.

*

Preţul grîuluî a scăzut şi primăria nu crede necesar ca şi preţul pîineî să fie scăzut. Oare n'a sosit încă momentul?

*

Evreiî vor ţinea 'n curînd o întrunire publică pentru a înfiinţa o societate a „izraeliţilor pămînteni."

Corespondent.

CARNETUL JUDICIAR

Bătaie între jobene

Dintr'o sală de şedinţă a Curţeî de apel ies doui jobenaţi, Cosmetic şi Odicolon. Amîndoui bărbaţi levenţi, cu ţăcălie în bărbie, îmbrăcaţi după jurnal ca nişte oamenî civilizaţi şi cu dare de mînă.

Cosmetic este radios, se vede că toate îî merg în plin; Odicolon din potrivă este acru, burzuluit. N'apucă să se închiză bine uşa în urma lor şi Odicolon apucă pe Cosmetic de braţ, spunîndu'î cu glas poruncitor:

— Staî!

Cosmetic se opreşte şi cu cel maî îngeresc zîmbet pe buze întreabă pe Odicolon:

— Ce-ĭ, *mon cher*?

In acel moment două palme formidabile vuiră subt bolţile săleî paşilor pierduţi, două palme aplicate cu sete şi măiestrie pe obrajiî pudraţi aî dulceluî Cosmetic de cître acrul Odicolon.

— Să te învăţi minte să 'mî maî facî şicane în proces, îî spune Odicolon ca explicaţie la palmele date.

La acestea Cosmetic răspunde:

— *Tiens, misérable!*

Şi cu o lovitură de baston face să zboare departe jobenul adversaruluî.

Imediat bastonul luî Odicolon se învîrteşte şuerînd prin aer şi izbeşte cu atîta putere că îî îndeasă luî Cosmetic jobenul pînă peste ochî, în vreme ce Odicolon strigă cu glas înfundat, chip să nu auză toată lumea:

— Na, tîlharule, să te saturî! Imî facî şicane să aî vreme să papî tot şi să nu maî rămîie nimic pentru mine.

Şi de aci o mulţime de alte graţiozităţi de felul acestora se schimbă între beligeranţi.

Poate că ar fi ajuns departe cu aceste manifestaţiî de dragoste, dacă n'ar fi intervenit cîţi-va cunoscuţî să 'î despartă; poate că, dacă ar fi fost nişte mitocanî, ar fi ajuns la secţie; eî însă, ca oamenî civilizaţi, s'aŭ despărţit cu demnitate provocîndu-se la duel.

Doamne fereşte, să n'ajungă la moarte de om!

Şi cu toate acestea, pînă maî zilele trecute eraŭ ceî maî bunî prietenî, nu se putea să dea cu ochiî unul de altul, şi să nu se pupe în bot. Insă o ticăloasă de rudă cu ceva parale, geloasă de dulcea lor prietenie, s'a apucat să moară şi să le lase moştenirea. Din pricina moştenireî se mănîncă ca cîiniî. Al draculuî mort, ştiŭ că le-a făcut-o!

Condeiŭ

Revista publicaţiunilor

Modeles d'Artistes, album inedit în culorî de *Bac. H. Simonis*, editor. Paris. 5 leî. Exemp.

Ce poate fi maî delicios de cît desemnurile luî *Bac*, pictorul vieţeî parizieñe, a viţiilor şi moravurilor moderne.

De astă dată, *Bac* ne transportă în lumea arteî. El ne zugrăveşte multiplele tipurî de femeî carî servesc de modele pictorilor şi sculptorilor. In aceste superbe planşe de un ireproşabil desemn şi colorit, nu ştim ce să admirăm: ilustraţiunea saŭ cuvîntul de spirit ce o întovărăşeşte.

Orî-ce iubitor de artă va voi să aibă pe masa sa albumul luî Bac, *Modeles d'artistes*.

In depozit în *Sala noastră de depeşî*.

MEMENTO

— **Marţî**, *25 Noembrie, 1897* —

~~ La Cameră complectarea comisiunilor.
~~ La Senat interpelarea d-luî P. P. Carp, asupra vandalizmelor de Duminică.

Spectacole

Teatrul Naţional. — *Marioara* de Carmen Sylva.—*Bolnavul închipuit* de Molière.

Teatrul Hugo. — Debutul Fred şi Rick, excentricî, John Lind, Hermandez, acrobaţî. Gaspard şi Neva, duet francez. Hurph'y, Guston-Trio, clownî muzicalî. Mendozza, Les Diez's, quartet francez eapurchique; The Two Bisley's, excentricî; surorile Richter, duet german; etc.

Teatrul Boulevard. — Debutul Yumata Tiero, supranumită privighetoarea indiană; Emma Didier, chanteuse des fleurs; Mrs. Gyka, jongleuse; Mr. Erau, equilibrist non plus ultra; Soeurs de Raday, danseuses; Will's Harnes-Trio. Debutul Blanche Lescaut, Fagette, Hilarys-Tordant, Batignolles, şi întreaga trupă.

Circul Langer. — In fie-care seară reprezentaţie cu program schimbat. Caiî sînt dresaţi de celebrul dresor Hütteman.

Sala Bragadiru: Concertul orchestreî Oscar Pursch.

Café Boulevard: Orchestra Weinberger.

Café Naţionala: Concertul orchestreî Rubinstein.

Litere-Arte-Ştiinţe

Pictorul englez E. A. Waterloo a fost ales preşedinte al mareî societăţî engleze: „Society of Painters in Water Colours", adică a aquareliştilor englezî. Am anunţat că la acest post era să fie ales cunoscutul pictor Herkommer.

*

O mică statistică a universităţilor din Germania ne arată că universitatea din Wuerzburg are 1425 studenţî înscrişi; cea din Iena: 632 şi cea din Lipsca: 3064.

Din Bîrlad

(Coresp. particulară a *„Adevĕruluĭ)*.

O conferinţă. — Diverse

După cum am anunţat, Duminică, d. Varlam Ghiţescu şi-a dezvoltat conferinţa despre „cîrma balonuluî." Trecînd peste partea istorică a baloanelor, conferenţiarul a intrat de-a dreptul în amănunţimile subiectuluî săŭ, arătînd felurite sisteme de cîrmuire a baloanelor, în ce constaŭ şi din ce se compun. După aceea face să se priceapă ce este *helicea* şi carî sînt mişcările eî în aer şi apă. Asemenea descrie în mod amănunţit toţî motoriî cunoscuţî pînă astăzî şi spune că cel maî de seamă este *bateria electrică* alcătuită din pilele Bunsen. Făcînd o comparaţie între deosebitele sisteme de cîrmuire a baloanelor şi sistemul d-sale, d. Ghiţescu trece la invenţia sa şi lămureşte teoria pe care'şi o bazează. In urmă înălţă un mic balon încărcat cu hidrogen fabricat de d-sa şi făcu cu el maî multe mişcărî în sala conferinţeî. Conferenţiarul a fost viŭ aplaudat de către prefect şi alte persoane aflate de faţă.

Diverse

In oraş, la liceul Codreanu, s'a declarat un caz de febră tifoidă, epidemie care de alt-fel bîntuie şi prin cîte-va comune rurale, cum e Sălcenî. Afară de febră tifoidă, comunele din judeţul nostru maî sînt bîntuite şi de alte bolî, precum anghina difterică, pojarul, tusa convulzivă, etc.

*

In zilele de 10 şi 17 Noembrie s'aŭ simţit în oraşul nostru două cutremure de pămînt, ambele însă de durată scurtă.

*

Zilele trecute nişte făcătorî de rele aŭ sfărîmat lacătul de la casele comerciantuluî Vasiliu şi pătrunzînd în lăuntru, aŭ furat tot ce aŭ găsit maî de seamă, precum haine, bijuteriî, umbrele, pălăriî, etc. ca în tot d'a-una însă, hoţiî n'aŭ putut fi prinşî nicî pînă în ziua de azî.

Coresp.

VIAŢA BUCUREŞTEANĂ

Patru zile de petrecere

1. Prima zi a fost inaugurarea nouluî Circ, sub direcţiunea d-luî Langer: elita întreagă a societăţeî bucureştene a asistat la această primă reprezentaţiune şi incinta era înţesată de lume aşa că nu se maî găsea un scăunaş! Printre artiştî sînt cîţiva carî merită aprobarea publiculuî, de pildă d-ra Blanche, o nostimă şi fină călăreaţă, dl. Hütteman, care prezintă caî în libertate şi dl. Alexandru, un bun călăreţ, azistat de celebrul clown Harrison, care are darul de a escita rîsul azistenţeî. Am zărit prin aglomeraţiunea de dame ce se afla acolo, pe d-na Zoe Costesco-Comăneano, d-na C. Hiott, d-na I. Mitilineŭ, d-na C. Arion, d-na Zoe Paciurea cu d-na Zoe Sutzu, d-na Alex. G. Florescu, d-şoara I. Lahovary, d-na G. Vernescu, d-na Chrisoveloni etc., etc.

2. A doua zi, s'a celebrat la primărie căsătoria civilă a d-şoareî Ecaterina Sturdza cu dl. Locotenent Şerban G. Cantacuzino, în cea maî mare intimitate, însă de la 4 la 7 ore a fost una din cele maî strălucite primirî la otelul particular al d-neî Ecaterina şi al d-luî Gheorghe Cantacuzino. Tot ce posedă Bucureştiî ca aristocraţie şi înaltă burghezie, circula prin lucioasele şi splendidele saloane: boerime prin nume, boerime prin renume şi poziţiune socială.

D-na Ecat. G. Cantacuzino purta o rochie „Marie Stuart" de faille albastru-electric, cu frange de aur şi acoperită de cele maî sclipitoare briliante; D-na Teodor Văcărescu, rochie de catifea neagră, pe care eraŭ desinate florî în relief, de catifea multicoloră; d-na Şerban G. Cantacuzino, mireasă în rochie gris-acier de o mare eleganţă; d-na Ana G. Lahovary, rochie de satin albastru-deschis; d-na Zoe G. Sutzu un keapseake încadrat într'o rochie gris-frangé Fornarini; d-na Elena Gr. Cerchez, în rochie de tulle veneţiană mauve, iscălită Paquin, sublimă imaginaţie; d-na Maria N. Sutzu, în moire Pompadour; d-na N. Butculescu în gris; d-na Chrissoveloni în catifea roşie; d-na Ecaterina Florescu, în albastru, d-na Constanţa Cantacuzino, d-na Zoe Sturdza, d-na Elena C. Sturdza, d-na Gh. Miclescu, d-na Maria N. Cerchez, d-na Alex. G. Florescu, în faille şi mătase portocaliŭ, d-na M. Marian, d-na C. C. Arion, d-na Irina G. Cantacuzino, d-na Eufrosina Alex. Ghika, d-na Sc. Yarka, d-na Maria N. Brăiloî, d-na Maria A. Berendeî, d-na Maria Negruzzi, d-na El. Ferekyde, d-ra Poroineanu, d-ra Cocorescu, d-na Eraclie Arion, d-şoarele Z. A. şi M. Arion, d-na A' P. Ghika, d-na Gr. Olănescu, d-na V. Lascar, însoţite de soţiî d-lor. Şampania curgea ca un rîŭ de aur şi de veselie; s'aŭ ridicat toasturî şi urale de fericire. Tatăl mireseî, D. Sturdza-Micloşenî cu d-na, Dr. Gh. Cantacuzino cu d-na Ecaterina Cantacuzino martoriî mireluî; d-niî Gr. Cantacuzino şi d. Gl. Mano, d. Dimitrie Sturdza şi d. Scarlat I. Ghika, martoriî d-şoareî Ecaterina Sturdza, formaŭ o adunare pentru primirea felicitărilor şi omagiilor. Tîrziŭ, după şeapte ore, lumea porni spre casă uniî dîndu'şi rendez-vous pentru a doua zi la prînzul de familie, alţiî pentru balul de Sîmbătă şi nunta religioasă de Duminică.

FOIŢA ZIAR. „ADEVĔRUL"

No. 41

UCIGAŞUL MISTERIOS

ROMAN DE

PAUL D'AIGREMONT

Partea întiia

Uşî încuiate

XII

Confruntarea

„Am voit maî bine să aştept cînd veţî fi singur.

„Dar, cum dimineaţa nu s'a putut, hotărîsem să viŭ la d-voastră seara.

— Această hotărîre n'a fost executată, nu'î aşa?

Simplu, cu acelaşî accent de a-văr, Graţian răspunse:

— Nu, şi am să vă spun motivul: cînd m'am întors acasă, aşa pe la unu, ca să dejunez, am găsit un biletel în care scria că persoana, de care v'am vorbit adineaurî, era grav bolnavă, şi că prezenţa mea lîngă dînsa era urgentă.

„Am mîncat în grabă şi am plecat.

„Intr'adevăr, fusese lovită de un atac de influenţă, care, pentru moment, se ţinea la cap şi putea să degenereze în frigurî cerebrale. M'am aşezat la căpătîiul eî, cu două călugăriţe şi n'am părăsit'o de cît cînd medicul mi-a răspuns de ea, şi anume astă-seară pe la patru şi jumătate.

„In aşa triste împrejurărî, credeţi-mă că nu m'am gîndit să citesc gazetele.

— Delicateţea d-voastre vă permite să ne spuneţî numele persoaneî pe care aţî îngrijit-o atît?

Graţian se codi timp de o secundă apoî zise:

— Dacă'î nevoe!......Nu pot să vă refuz. E o „demi-mondenă" căreia îî se zice; Muselină-Albă, dar adevăratul eî nume e: Bertha Ferdembach.

— E o Germană?

— Nu, e Alsaciană.

— După-ce v'aţî întors acasă, ce aţî făcut?

— Am luat din întîmplare „Le Temps", v'am maî spus-o. Eram mort de oboseală, din cauza a două noptî albe. M'am întins pe divan, şi m'am apucat să citesc maî mult maşinaliceşte, de cît cu interes.

„De-odată ochiî meî dădură de faptul-divers în chestiune.

„Turburarea mea a fost din cale afară de mare. Am sărit în picioare şi n'am maî avut de cît o singură idee: să plec.

— Credeţî că cumnata d-voastră s'ar fi sinucis saŭ a fost omorîtă?

—Sinucisă, d-zeule, dar pentru ce?

„Laura era cea maî fericită femee de pe pămînt.

„Adora pe fratele meŭ. In ultima noastră întreţinere chiar, mi-a spus cîtă stimă, cîtă admiraţiune avea pentru bărbatul acesta care n'are nicî-un cusur, şi a căruî inteligenţă, nobleţă, distincţiune le considera maî presus de orî-ce.

„Averea eî era imensă.

„Tot ceea ce putuse să viseze saŭ să dorească în cursul existenţeî sale era lucru săvîrşit.

„Ceva maî mult, marchiza de Plessis Saint-Luc nu era romanţioasă.

„Onestă, inteligentă şi practică, se mulţumea cu fericirea care 'î era hărăzită.

„Şi trebue să adaog, că o găsea îndestulătoare.

D. Lemarchand fu recunoscător luî Graţian că vorbea ast-fel de fiică-sa că dedea caracteruluî eî arţăgos, dar drept, această supremă justiţie.

Totuşî d. Jeantel nu se lăsă să fie impresionat de omul pe care 'l avea în faţă.

Din potrivă, această inteligenţă de primul rînd punea în mişcare toate instinctele luî de luptător, de Meridional veşnic gata de luptă.

— Aţî ameninţat de maî multe orî pe cumnata d-voastră, zise el pe un ton precis, oare-cum neprietenos.

Contele de Plessis deschise marî ochiî săî negri.

— Eŭ!....răspunse el, dar pentru ce, d-zeule, aşî fi făcut-o?

— Aţî fost auzit.

— De oamenî de bună-credinţă, adaose d. Lemarchand.

— S'aŭ înşelat, declară Graţian, fără să se mînie.

— „Bagă de seamă!...Bagă de seamă!" aţî fi zis d-neî de Plessis Saint-Luc.

Buzele conteluî avură un mic tremur, dar ne observat de nimenî.

Dar de-odată, el se reculese, ca şi cum căuta în fundul memorieî sale şi zise:

— Aveţî dreptate, domnule procuror, şi d-voastră, domnule.

„Da, e adevărat, am pronunţat aceste cuvinte.

— Ah!..făcu magistratul trecîndu'î prin ochî o lucire de fulger.

Contele reluă:

— Iată cum. Explicasem pe larg Laureî toată chestia cu Ranvier-iî, şi cum socoteam că lucrul valora să fie luat în seamă, am adăogat: Dacă trăgănezî prea mult, bagă de seamă.

— Nu s'a auzit numaî atît!

—Afirm totuşî că textual aceste aŭ fost cuvintele pe carî le-am rostit.

Procurorul nu inzistă.

Dar după cîte-va momente, d. Lemarchand scoase din portofelul săŭ o hîrtie cocoloşită, şi zise:

— Iată o scrisoare pe care aţî scris'o spre a anunţa pe fiică-mea de sosirea d-voastră. Aceste rîndurî de asemenî coprind o ameninţare formală.

— Daţi-mî voe să o citesc, zise contele.

— Cu plăcere.

Iî se dădu hîrtia desfăcută.

In timp de o secundă, pe care d. Lemarchand şi procurorul o găsiră lungă ca un veac, Graţian rămase cu hîrtia în mînă, cu ochiî aplecaţî, cu obrazul nemişcat, de părea că a murit.

In sfîrşit, ridică în sus capul şi răspunse;

— E într'adevăr o ameninţare în această scrisoare, şi iată care: dacă nu'mî îndeplineam ambiţiunea de a avea situaţiunea pe care o doream la Saint-Denis, intenţiunea mea formală era să primesc direcţiunea uneî bogate uzinî care se fondează în Filadelfia.

Propunerile pe carî mi le fac patroniî Butter-iî, şi de a căror dovadă o am la Paris, sînt considerabile. Şi d-voastră trebue să ştiţî bine ce ar fi însemnat, dacă aşî fi primit.

„La început am refuzat, ca să nu vă produc o mare supărare, şi pentru-că nu voiam să părăsesc Parisul şi Franţa.

„Laura însăşî era de părere că a primi în America această situaţiune care mi se oferea, ar fi fost răŭ pentru d-voastră, decî şi pentru ea.

„Prea îl iubesc pe fratele meŭ ca să nu fi jertfit, atît luî, femeeî sale cît şi d-voastră, interesele mele cele maî marî.

„Cu toate astea, văzînd pe Laura că era neclintită în hotărîrea eî şi că nu părea dispusă a'mî satisface dorinţele i-am zis, ba chiar i-am scris această frază: „Bagă de seamă, nu ştiî unde poate să împingă deznădejdea pe un om de caracterul meŭ".

„Deznădejdea m'ar fi adus de sigur la primirea propunerilor Americanilor.

Nicî d. Lemarchand, nicî procurorul nu ridicară vre-o obiecţiune.

Laura nu maî era de faţă spre a confirma saŭ a discuta zisele cumnatuluî eî,—şi explicaţia luî Graţian, din cele maî dibace, părea de crezut.

Numaî luî Servian, care, de cînd se întorsese, asculta pe Graţian şi'l observa cu băgare de seamă, fără să pronunţe nicî un cuvînt, că trecuse cam multă vreme pînă să găsească contele această explicaţie.

(Va urma)

Cîți-va din invitați, osteniți cum eraŭ, s'aŭ dus la Hugo unde 'l aștepta o frumoasă reprezentațiune cu debutul duetiștilor francezĭ Gaspard Neva al d-șoarei Hurpley și al quatuorulul Diez's; serata erea foarte animată. Vor urma petrecerile căci alerg în fuga mare prin salon, theatru și biserică. Haĭ cu nunta! Veniți cu mine.

Bi.—Nociu

Ediția de dimineață

INFORMATIUNI

Ministerul de războiŭ a numit o comisiune, pusă sub președința d-luĭ general Murgescu, comandantul flotileĭ, care să alcătuiască un proect pentru a se reface și mări materialul naval al flotileĭ.

Procurorul din Cluj a oprit din colecțiunea *Foiĭ Poporuluĭ* 32 fl. 25 cr., speze de proces, pe carĭ nu le-a putut încasa de la domniĭ George Moldovan și Ioan Șerban.

Senatorul Stroe Belloescu din Bîrlad, care a data sociațiuneĭ pentru dezvoltarea cultureĭ romîne din Transilvania 20,000 leĭ, a făcut acum 15 abonamente la *Tribuna*. Zece le-a plătit d-sa, 5 un alt naționalist romîn. Din cele 15 numere, 13 se trimet gratuit la Romîniĭ din Transilvania.

In urma unul raport făcut de către d. inginer de mine Balota, ministerul de domeniĭ a interzis particularilor exploatarea carierelor din Dobrogea.

In arsenalul flotileĭ se lucrează actualmente la încheierea tablelor de la fundul canonierei *Grivița*, astfel ca în primăvară să rămînă a i se instala numaĭ căptușeala și mobilierul; se lucrează încă la complectarea vasului-școală *Ștefan-cel-Mare*, la transformarea șalupeĭ-canoniere *Opanet* și lareparația cîtor-va șlepurĭ.

Zilele acestea va sosi la arsenalul flotileĭ din Galațĭ materialul comandat pentru construirea unuĭ doc plutitor, destinat să scoată din apă vasele flotileĭ regale. Docul plutitor va fi de 500 tone; se va monta de către arsenal și în primăvară va începe să funcționeze.

Materialul de artilerie pentru marină, comandat la diferite case din străinătate, a sosit zilele trecute. Acest material constă în tunurĭ-revolver și tunurĭ cu tragere repede de calibru mic.

Un mare număr de comercianțĭ supușĭ străinĭ ducându-se erĭ din noŭ la legațiunile respective pentru a cere sfatul miniștrilor cu privire la despăgubirea pagubelor suferite, aceștia le-aŭ răspuns ca fie care să facă un compt exact de pagubele ce aŭ suferit și guvernul român îl va despăgubi in intregime.

D-rul Patzelt senior, fost medic primar al spitaluluĭ Brîncovenesc, a încetat din viață.

Generalul Gorjan, tatăl d-reĭ Gorjan care a comis atentatul asupra d-ruluĭ Bastake din Brăila, ne declară că revolverul cu care fiica d-sale a tras asupra d-ruluĭ a rămas in posesiunea acestuia câte-va ore, și că bănuiește că revolverul a fost tocit de doctorul Bastake, care are interes să dea atentatuluĭ caracterul uneĭ simple glume.

Ierĭ s'aŭ prezentat la societatea „Unirea“ asigurațĭ cerând 25,000 leĭ daune pentru geamurĭ sparte. Societatea a respins plata pe motiv că polița prevede că in cazurĭ de forță majoră (spargerĭ, devastărĭ) ea nu e responsabilă de nicĭ o pagubă.

Erĭ s'a împărțit la Cameră „convențiunea Comercială între Romînia și Turcia“ încheiată la 6 Aprilie 1897.

Toțĭ miniștriĭ plenipotențiarĭ aĭ marilor puterĭ s'aŭ întrunit aseară la ministrul Rusieĭ d. Fonton, decanul corpuluĭ diplomatic.

S'a dat citire tuturor manifestelor evreeștĭ, studențeștĭ și antisemite apărute în zilele din urmă, cât și unuĭ raport amănunțit asupra actelor de vandalizm comise.

Erĭ, pe cînd se vota un noŭ membru în comisia de răspuns la mesagiŭ, un nedomerit întrebă:

— De ce propune guvernul tocmaĭ pe Iepurescu în comisia de răspuns la mesagiu?

— Asta-ĭ! N'aĭ înțeles? Toată lumea îțĭ va spune:

Parc que le gouvernement veut poser un lapin au roi.

Ministerul de războiŭ va cere corpurilor legiuitoare un credit de zece milioane pentru cumpărarea de torpilorĭ și monitoare.

Numărul vaselor de vinurĭ intrate săptămîna trecută în rampa de vinurĭ din Bucureștĭ, este de 399.

Prețurile invariabile.

Se afirmă că anul acesta se va incepe executarea programuluĭ pentru construcțiunea noilor unitățĭ, necesare uneĭ apărărĭ raționale a Dunăreĭ.

Este vorba ca la Galațĭ să se înființeze o asociație pentru încurajarea dezvoltăreĭ raseĭ cailor.

Intrunirea de-aseara a studenților

Marele număr de cererĭ pentru vițe americane a făcut pe ministerul de domeniĭ să creeze pentru anul viitor opt nouĭ pepiniere de vițe americane.

De la votul de încredere în guvern s'aŭ abținut erĭ d-niĭ: P. S. Aurelian, Dimitrescu-Iașĭ, Fleva, Iamandi, Ghica Anastasescu, C. Malaxa, V. G. Morțun, N. Popp, D. Theodorescu, I. Vilacros, N. Xenopol, V. Lascar, Gr. Sturdza E. Costinescu și încă câți-va ale căror nume ne scapă.

Aŭ votat contra d-niĭ: dr. Scully, Politimos, M. Ghermani, A. Marghiloman și T. Ionescu.

Pagubele devastărilor

— Ancheta noastră —

In Văcărești

Am început cu cercetarea de la No. 47, de unde devastarea a fost maĭ îngrozitoare.

Acĭ este o lăptărie a anuĭ anume Marin Karmitz.

Ceata de bătăușĭ după ce aŭ spart geamurile și a rupt ușile, a intrat înăuntru și a început a sparge toate lucrurile din magazin.

Magazinele de vinurĭ ale d-luĭ Mayer. Schwartz, aŭ fost cu totul devastate.

La Leon Ceainaru, banda a intrat în ceainărie stricînd tot ce a găsit.

La casele d-luĭ Mache, comisar de urmărire, s'aŭ spart toate geamurile.

Ceainăria Isidor Herșcovicĭ, cafeneaua meseriașilor, bărbieria B. Herman, librăria la Normalistul, bragageria Marcu Petcu, aŭ fost devastate și toate lucrurile din 'năuntru, stricate.

La cafeneaua Ițic Grümberg nu numaĭ că s'aŭ spart geamurile și ușile, dar s'aŭ dărîmat și pereții. Intr'un cuvînt, întreaga clădire, partea din față, a fost cu desăvîrșire distrusă, producînd un dezastru îngrozitor.

La librăria d-luĭ N. Iancu Pinat, după ce devastatoriĭ aŭ spart obloanele, aŭ străbătut înăuntru și luînd brațe cu cărțĭ le aruncaŭ apoĭ în geamurĭ.

Magazinele d-lor Herschcovicĭ, Volf Mihalovicĭ și N. Goldman, după ce li saŭ fărîmat geamurile, s'a distrus marfa din 'năuntru.

In Lipscani

Pentru a ne putea da exact seamă de pagubele produse de devastatorĭ, am vizitat astă-zĭ toate magazinele devastate, și iată declarațiunile culese: Magazinuluĭ „La Gherghef“ s'aŭ spart geamurile, s'aŭ rupt cercevelele și s'a furat marfa din galanrar. Paguba se ridică la 600 leĭ; „La Ghem“ s'aŭ spart ușile și ferestrele și s'a furat marfă; pagubă de 1000 de leĭ. La „Au bon goût“, marea și frumoasa prăvălie de confecțiunĭ a supușilor francezĭ Levy frères. s'aŭ spart 7 geamurĭ marĭ, o parte din marfa din galantar s'a furat, iar altă parte a fost distrusă. Proprietariĭ magazinuluĭ aŭ cerut protecțiunea legațiuneĭ franceze. Un secretar al legațiuneĭ a și venit la magazin pentru a constata la ce sumă se urcă paguba pricinuită.

Proprietariĭ magazinuluĭ spun că aŭ o pagubă de vre-o 5000 de leĭ.

Magazinuluĭ de covoare Filip Haas (supus austro-ungar) s'aŭ spart maĭ multe geamurĭ. Paguba se urcă la vre-o 1000 de leĭ. La bancherul Fermo (supus austro-ungar) s'a spart cu fiare oblonul și s'aŭ stricat geamurile.

Fiarele cu carĭ devastatoriĭ aŭ lovit în geamurĭ aŭ atins și biurourile, spărgîndu-le; pagube de 1000 de leĭ. La bancherul Eftimiu s'aŭ spart geamurile; pagubă de 600 de leĭ. La croitorul Davidovicĭ devastatoriĭ aŭ spart cu fiare obloanele, stricat geamurile și aŭ furat maĭ multe pieĭ de astrachan, de lutru, un costum și stofe; paguba se urcă la vre-o 1000 de leĭ. In prăvălie s'aŭ găsit păpușĭ stricate, furate de la „Au bon Gout“ și aruncate în prăvălia luĭ Davidovicĭ.

La bancherul Finkels devastatoriĭ după ce aŭ spart geamurile aŭ forțat ușile și aŭ intrat în lăuntru; pagubă de vre-o 400 de leĭ. La bancherul Toma Țaciu s'aŭ spart geamurile, pagubă de 400 de leĭ. La Banca Generală s'a spart un geam.

Din colțul strădeĭ Smîrdan și pînă la piața Sft. Gheorghe aŭ fost devastate toate prăvăliile de manufactură. Astfel magazinul d-lor Grün & Co. (supușĭ austro-ungarĭ) a fost cu desăvîrșire distrus. După ce aŭ spart geamurile și ușile, devastatoriĭ aŭ intrat în prăvălie, aŭ furat maĭ multe bucățĭ de stofe și jachete, iar o parte din jachetele din galantar le-aŭ trîntit în noroĭ și le-aŭ rupt. D. Grün protestă astăzĭ în contra acestor barbariĭ și a declarat că cere protecția ministruluĭ austro-ungar. D-sa are o pagubă de 5000 de leĭ. La magazinul Pariziana, toată marfa a fost ruptă și furată; paguba se urcă la 6000 de leĭ. Magazinul Gustul Parizian a fost devastat; are o pagubă de 2000 de leĭ. Magazinul de galanterie Ferester, asemenea devastat, are o pagubă de 5000 de leĭ. La Mascota toate geamurile aŭ fost sparte și marfa respîndită pe stradă; pagubă 2000 de leĭ.

La magazinele: Menagera, Princesa Maria, Africana, Steinberg, Felicia, Fedora, Globul albastru, Cadîna, Fermo fiu, Tincuța, Cărpenișeanu, Papagal, Pygmalion, La Fluture, F-țiĭ Hasan, F-țiĭ Iancu, Frații Finkelstein, Frenkel și Jacques Maty, s'aŭ spart geamurile și furat marfa, producînd o pagubă de peste 60 miĭ de leĭ. Numaĭ la magaziul Papagal s'aŭ furat mătăsurĭ în valoare de zece miĭ de leĭ.

Teroarea din Capitală

Inchiderea prăvăliilor

Aseară pe la orele 6 am pornit din noŭ în calea Văcăreștĭ, cartierul cel maĭ populat de ovreĭ.

O mulțime enormă de ovreĭ circulaŭ continuŭ pe stradă și vorbiaŭ despre devastările de erĭ. Maĭ mulțĭ proprietarĭ romînĭ, de frică pentru a nu li se maĭ devasta casele, aŭ arborat drapele tricolore.

Exemplul acesta a fost imitat și de maĭ mulțĭ evreĭ.

Pe la orele 6 sosiră maĭ mulțĭ agențĭ polițieneștĭ anunțînd pe negustoriĭ evreĭ că își pot acum deschide prăvăliile fără frică, de oare ce guvernul a declarat în Cameră că garantează liniștea.

Ovreiĭ, se înțelege, n'aŭ voit a asculta sfaturile poliției și continuă a ține prăvăliile închise. In centrul Capitaleĭ deasemenea prăvăliile evreeștĭ continuă a rămînea închise.

Pe străzile Lipscanĭ, Șelarĭ, Carol și calea Victorieĭ circulă o mulțime de indivizĭ suspecțĭ înarmațĭ cu ciomege groase. Eĭ colindă toate cîrciumile și se laudă cu isprava de erĭ.

In maĭ multe cîrciumĭ din stradele Smîrdan și Carol cîți-va din aceștĭ indivizĭ aŭ căutat să provoace scandal, dar aŭ fost pușĭ la locul lor de catre stăpîniĭ cîrciumilor.

Intervenirea rectorului Universității

Studențiĭ universitarĭ aŭ fost aseară convocațĭ la universitate de către d. Titu Maiorescu, rectorul universitățeĭ din Bucureștĭ.

D. Maiorescu a îndemnat studențimea de a nu maĭ face, după cum a anunțat, noĭ întrunirĭ, de oare ce populațiunea întreagă s'ar revolta din ce în ce maĭ mult și am ajunge în curînd ca în întreaga țară sa fie o adevărată revoluție.

Vandalismul din Galați

— De la corespondentul nostru special —

După cum v'am anunțat și acĭ s'aŭ produs acte ne maĭ pomenite de vandalism. Scandalul a fost provocat de către cîți-va școlarĭ carĭ, ajutațĭ maĭ apoĭ de casapĭ și mulțĭ agențĭ polițieneștĭ, aŭ început a lovi în dreapta și în stînga. Despărțițĭ în grupe de cîte 30—40, eĭ se risipiră prin cartierele locuite de evreĭ și începură a devasta casele acestora. Panica era indescriptibilă și țipetele celor lovițĭ disperate.

*

Intîiul edificiŭ devastat și căruia i s'aŭ adus pagube de 5—600 francĭ e cafeneaua luĭ Andreĭ Aslan. După ce a fugărit cu pietre evreiĭ aflațĭ în acest local, banda apoĭ s'a îndreptat spre străzile Mavromol, Mare, Brașovenĭ, Artelor, Pastramă, Cojocarĭ, Traian și Tecucĭ, toate locuite în majoritate de evreĭ, unde a spart toate geamurile de pe la case, a rupt firmele și a zdrobit în bătăĭ pe orĭ-care evreŭ îĭ ieșea în cale. Pagubele cauzate sunt foarte marĭ și teroarea în populația evreiască e la culme.

*

Caracteristic însă este faptul că poliția a stat nepăsătoare și, cînd lumea schingiuită îĭ cerea protecție, se mulțumea să răspundă că *nu va interveni de cît numaĭ cînd va fi moarte de om!* Maĭ mult, prefectul Zorilă, a căruĭ intervenție o cerea o lume întreagă, dădea ordine agenților săĭ să spună că nu este acasă. Vina prin urmare e numaĭ a autorităților și, protestînd cu energie, toată răspunderea asupra lor o aruncăm

Cor.

Procesul torturatorilor de la poliție

Erĭ a venit înaintea secțieĭ a II-a a curțeĭ de apel din Capitală procesul vestițiĭlor torturatorĭ de la poliție carĭ aŭ schingiuit pe cetățeniĭ Capitaleĭ în zilele de 16 și 18 Noembrie anul trecut.

Curtea era compusă din d-niĭ Manolescu Rîmniceanu președinte și d-niĭ Tanoviceanu, Bosie, Giuvara și Budișteanu membriĭ. Fotoliul ministeruluĭ public era ocupat de d. procuror general Stătescu.

Pe banca apărăreĭ se aflaŭ d-niĭ Stoicescu și Petrovicĭ, iar partea civilă era reprezentată prin d. advocat Gogu Florian.

Sălile palatuluĭ de justiție gemeaŭ de sute de agențĭ conservatorĭ și liberalĭ carĭ discutaŭ vandalizmul de Duminică inculpîndu-se reciproc că aŭ luat parte la devastările magazinelor evreeștĭ.

In sala cea mare a palatuluĭ de justiție se plimba d. Paul Stătescu, fostul prefect de poliție, citat ca martor în această afacere.

*

Pe la orele 2 se deschide în fine ședința și răspund toțĭ martoriĭ, afară de unul.

Se începe interogarea martorilor. Primul chemat este d. Paul Stătescu. D-sa, după ce jură, începe ast-fel mărturia:

„Eram prefect de poliție cînd s'aŭ întîmplat scandalurile de la 16 și 17 Noembrie, anul trecut. Nu pot să afirm de cît că mi s'a istorisit că aŭ fost bătăĭ în poliție, fără să se precizeze numele acelora carĭ aŭ bătut.

Convingerea mea este că Paraschivescu, partea civilă de astăzĭ, a căutat să exploateze aceste scandalurĭ, în interesul săŭ personal. Ast-fel, el a trimis la mine pe fostul inspector Antonescu ca să'l numesc comisar. Informîndu-mă însă asupra persoaneĭ sale, am aflat că e un om plin de viciurĭ și am refuzat a'l numi comisar.

Știŭ însă sigur că Paraschivescu era foarte bun prieten cu Ionel Antonescu. Cît privește pe Romalo, urmează d. Stătescu, îl știŭ om cum se cade.

Știŭ că s'a bătut, dar nu pot cunoaște persoanele, de oare-ce nu eŭ ci parchetul a făcut ancheta.

Partea civilă întreabă pe d. Paul Stătescu dacă la 17 Noembrie n'a făcut anchetă și nu s'a convins că la poliție s'aŭ comis torturĭ.

D. Stătescu răspunde că d-sa a dat ordine severe ca să nu se bată. *Totușĭ la poliție se bate și se torturează.* (Senzație în sală). Ast-fel, a fost torturat și Florescu, autorul furtuluĭ de la ministerul de finanțe. Am auzit de asemenea că la 16 Noembrie aŭ fost torturate maĭ multe persoane de cître omenĭ streinĭ de poliția propriŭ-zisă (aluzie la agențiĭ primaruluĭ).

—N'ațĭ făcut d-voastră declarațiĭ categorice reporteruluĭ ziaruluĭ „Lumea Nouă“, cum că Paraschivescu a fost torturat de Antonescu și Romalo? întreabă din noŭ partea civilă.

D. Stătescu neagă că ar fi afirmat așa ceva, de oare-ce la 22 Noembrie, cînd s'a publicat interviewul, nu maĭ era prefect de poliție.

*

Se maĭ ascultă apoĭ martoriĭ Porenda Constantin Bobiu, Stancu Marinescu, Ghiță Teodorescu și alțiĭ, carĭ declară că, fiind arestanțĭ la poliție, aŭ auzit țipetele luĭ Paraschivescu și știŭ că a fost maltratat de Cantuniarĭ, Antonescu și Romalo.

După ascultarea tuturor martorilor și a inculpaților, ședința se ridică, fiind orele 6—și continuarea procesuluĭ se amînă pentru astăzĭ la ora 1

Lex.

Intrunirea de aseară a studenților

Aseară la orele 8 și jumătate o parte din studențiĭ universitarĭ s'a întrunit în localul „Asociațiuneĭ generale a studenților“ din strada Academieĭ, pentru a discuta asupra evenimentelor petrecute în cursul zileĭ.

In sală eraŭ aproape 150 de studențĭ.

—Știțĭ cu toțĭ, zice d. Danieleanu, că un deputat din parlamentul romîn, un domn anume Marghiloman, a insultat astăzĭ studențimea romînă, spunînd că manifestanțiĭ de Duminică sînt niște derbedeĭ izgonițĭ de prin licee și prin fraudă introdușĭ în universitățĭ.

La aceste cuvinte, demnul ministru de interne a răspuns d-luĭ Marghiloman, așa cum trebuia să se răspunză unuĭ om care voește a spune un neadevăr.

Ar trebui decĭ ca studențimea romînă să aducă celuĭ dintîĭ disprețul lor, iar celuĭ de al doilea să i se trimeață o telegramă de mulțumire.

*

Acĭ se născu un adevărat tumult. Uniĭ susțineaŭ, iar alțiĭ combăteaŭ această propunere.

*

Abia după un sfert de oră liniștea se restabili și d. Danieleanu putu să-și urmeze cuvîntarea.

După ce d. Marghiloman a terminat interpelarea în Cameră, zice oratorul, am fost la decanul nostru, d Maiorescu, pentru a expune cum studențimea universitară a fost insultată de un deputat romîn și i-am cerut sfaturile sale.

D. Maiorescu mĭ-a făgăduit că va face pe d. Marghiloman să retracteze acele cuvinte in plin parlament.

Să ascultăm decĭ pe rectorul nostru și să stăm de-o parte până ce vom vedea dezmințirea apărută in „Monitorul Oficial“. Atuncĭ când d. Marghiloman nu ne va satisface, ne vom intruni din noŭ pentru a lua o decisiune in această privință.

Terminînd, roagă pe studențĭ să trimită o telegramă de mulțumire d-luĭ Ferechide care le-a luat apărarea.

*

Studentul Carp spune că ar trebui ca studențimea să protesteze cu energie contra d-luĭ Marghiloman care a insultat-o.

D. Marghiloman dacă are polițe la jidanĭ nu trebue să vie să insulte studențimea.

Acĭ iarășĭ se produce zgomot care se aplanează luîndu-se oratoruluĭ cuvîntul.

D. „Dumitrescu-Brăila“ avînd cuvîntul, spune că ceea ce se propune de către uniĭ din studențĭ, de a se trimete o telegramă de mulțumire d-luĭ Ferichide, ministru de interne, nu poate să fie primită de masa cea mare a studenților. Nu voim, zice oratorul, să nĭ se spună că am fost agențĭ aĭ guvernuluĭ.

*

Studentul Miculescu zice că nu trebue ca noĭ să trimetem telegrame de felicitare, dacă voim să mulțumim d-luĭ Ferichide să facem aceasta personal, depunîndu-ne cărțile de vizită.

*

Studentul Iorgala se ridică contra telegrameĭ de felicitare către d. Ferichide, căcĭ, zice d. Iorgala, d. Ferichide cînd ne-a lăudat n'a făcut alt ceva de cît jocul săŭ politic.

Vorbesc apoĭ pentru trimiterea telegrameĭ studențiĭ:

D. Danielescu, Pîrîlanu și Mitulescu.

Se cere închiderea discuțieĭ. D. Danieleanu spune studenților că dacă nu voesc a trimite o telegramă, să se voteze atuncĭ o moțiune prin care să se aducă d-luĭ Ferichide mulțumirĭ.

Studentul Vulturescu spune că o mînă de studențĭ nu pot să ia decisiunĭ în numele a treĭ miĭ de studențiĭ și decĭ cere să nu se voteze moțiune.

Moțiunea pusă la vot se votează după o lungă discuție și după ce a suferit marĭ modificărĭ.

Iată textul

Moțiuneĭ

„Studențiĭ universitarĭ românĭ întrunițĭ astă-seară 24 Noembrie, in sala asociațiuneĭ generale a studenților, exprimă mulțumirĭ parlamentuluĭ țăreĭ și ministruluĭ de interne, care in numele guvernuluĭ a luat apărarea și a restabilit adevărul in această chestiune, dezaprobând pe ceĭ ce aŭ voit ca prin atitudinea lor nepatriotică să lovească pe studențime“.

După votarea acesteĭ moțiunĭ, studentul Danieleanu propune de a se exclude din asociațiunea generală a studenților pe toțĭ socialiștiĭ, în cap cu studentul Zosîn.

Această propunere se votează fără discuție.

La orele 11 întrunirea se termină și studențiĭ se răspîndesc în liniște.

Gen.

Ediția de seară

Telegrame

— (Serviciul „Agențieĭ romîne“) —

Demisia cabinetuluĭ italian

Roma, 24 Noembrie.—O notă a *Agențieĭ Stefani* zice că in urma votuluĭ de Vinerĭ al Camereĭ, d-nu di Rudini a prezentat azĭ dimineață regeluĭ demisiunea cabinetuluĭ.

Agenția Stefani *adaogă că d-nu di Rudini a anunțat demisiunea cabinetuluĭ Camereĭ, care s'a amî[n]at după cererea ministruluĭ pre[ș]e[d]inte.*

Italie *zice că regele a oferit d-luĭ di Rudini mandatul de a reconstitui cabinetul. D-nu di Rudini a cerut timp să se gîndească.*

Mesagiul american

New-York, 24 Noembrie. — Mesagiul d-luĭ Mac Kinbey constată starea actuală de pace și relațiunile amicale ale Americeĭ cu toate națiunile. Declară că în curînd se va pune în mod urgent cestiunea monetară și vorbește de cestiunea cubană, zicînd că America nu vrea să profite de nenorocirile Spanieĭ dar dorește oare-care autonomie pentru Cuba.

Conflictul germano-haitian

Port-au-Prince, 24 Noembrie. — Două încrucișătoare germane aŭ sosit cu un ultimatum pentru Haiti, cerînd satisfacție pentru Germania în privința îndemnitățiĭ acordate luĭ Lueders, și aceasta, in termen de 8 ore.

Revoluția din Praga

Praga, 24 Noembrie.—Școlile s'aŭ deschis din noŭ. Orașul și-a reluat aspectul săŭ normal. Nicĭ un caz nu s'a deferit curțiĭ marțiale.

Ungaria independentă

Budapesta, 24 Noembrie.—„Camera deputaților.“ Ministrul-președinte depune proiectul de lege privitor la regulamentul provizoriŭ al vămilor, precum și acela relativ la Banca de stat.

Tratatul greco-turc

Constantinopol, 24 Noembrie. — Tratatul de pace definitiv a fost discutat erĭ în consiliŭ de miniștriĭ și supus ratificărĭĭ Sultanuluĭ.

Reichstagul german

Berlin, 24 Noembrie. — *Reichstag.* — In cursul discuțiuneĭ proiectuluĭ de lege asupra marineĭ, prințul de Hohenlohe declară că guvernul este convins de necesitatea inevitabilă de a spori marina. Guvernul nu se gîndește nicĭ la aventurĭ nicĭ să rivalizeze cu puterile marĭ.

Amiralul Tirpitz, secretar de stat la marînă, zice, că cu flota propusă, Germania va putea face imposibilă orĭ-ce ofensivă, chiar a uneĭ puterĭ de prima ordine, cea ce însemnează mult în favoarea menținerĭĭ păciĭ.

D-nu Schoelnank, socialist, vorbește contra proiectuluĭ, d-nu de Limbourg-Stiroum în favoarea acestuia.

D-nu de Bülow împrăștie temerile exprimate de d-nu de Schoenlank și care zice că Germania se precipită în aventurĭ. Scopul expediției din Kia-Tchan este de a obține satisfacție și o maĭ mare siguranță contra reproduceriĭ unor incidente ca acelea ce s'aŭ petrecut. Germania nu vrea să provoace China; ea dorește amiciția sa.

Urmarea discuțieĭ s'a amînat pe mîine.

De pretutindenĭ

Roma, 24 Noembrie. — *Esercito* anunță că trupele anglo-egiptene, de sub comanda luĭ Parsons-pașa, vor sosi la Kassala la 22 Decembrie; garnizoana italiană va părăsi această localitate la 25 Decembrie.

Berlin, 24 Noembrie. — Ziarele anunță că divizia a doua a escadreĭ încrucișătoarelor va pleca la 15 Decembrie de la Kiel în Asia orientală.

Afacerea Dreyfus

(Serviciul telegrafic al „Agențieĭ Romîne“)

Paris, 24 Noembrie.—Maiorul Bavary a fost însărcinat cu instrucția afacerĭĭ Esterhazy. El n'a citat pe nimenĭ încă și studiază actualminte dosarul afacereĭ.

Patrie zice că maiorul Bavary va trebui să se ocupe de încercările de conrupere făcute pentru evadarea luĭ Dreyfus în momentul îmbarcărĭĭ sale pentru Caiena.

Patrie crede că știe că scrisorile maiorului Esterhazy publicate de „Figaro“ ar fi fost procurate de D. de C.

D. Scheurer-Kestner a declarat în mod formal unuĭ redactor al ziaruluĭ „Temps“ că mîine se va urca la tribuna Senatuluĭ, dar n'a zis nimic asupra intențiunilor sale.

Vandalizmul din Galați

— De la corespondentul nostru special —

— amănunte —

In urma celor petrecute în ziua de 16 în sala Dacia din Bucureștĭ, o agitație ne maĭ văzută începu să domnească în populația evreiască și cea creștină din Galațĭ. Apoĭ, față de publicațiunile și manifestele studenților, societatea „Drepturile“ din localitate convocă pentru Duminică pe membriĭ eĭ la o ședință intimă în localul hoteluluĭ „Carpațĭ“.

Intîia ciocnire

La orele 2, pîlcurĭ-pîlcurĭ de rezerviștĭ evreĭ se îndreptară spre localul secțiuneĭ. Acĭ însă se aflaŭ ca la o sută inșĭ carĭ, cum văzură pe evreĭ, începură să vociferez. Atuncĭ rezerviștiĭ, îndemnațĭ de președintele Bercovicĭ, o luară spre localul „Clubuluĭ muncitorilor.“ D. avocat Atanasiu le ieșĭ înainte și, acordîndu-le sala, le recomandă liniște și prudență. După ținerea ședințeĭ, cînd rezerviștiĭ începură să golească sala, ceata de la hotel Carpațĭ, compusă din bătăușĭ polițieneștĭ și băețĭ din liceŭ, îĭ primi cu huiduelĭ și fluerăturĭ. Apoĭ pietrele începură să curgă și bătaia se încinse. Cafenele, prăvăliĭ, toate fură sparte.

In cartierul evreiesc

Văzînd că acĭ rezerviștiĭ sînt mulțĭ la număr, bătăușiĭ se înțeleseră cu studențiĭ să se ducă în cartierul evreiesc. Trecînd prin piața Fancioti, ceata se năpusti asupra unuĭ evreŭ bătrîn pe care 'l stîlci în bătăĭ. In strada Mavromolu comerciantul Blizstein primi o lovitură atît de puternică, în cît, căzînd jos, trebui să fie transportat la spital. In piața Negru, unde măcelariĭ se uniră cu bătăușiĭ polițieneștĭ, panica era la culme. Toate geamurile cafenelelor din această piață fură sparte, iar casele devastate.

In strada Cojocari

In această parte a orașuluĭ bandele de bătăușĭ nu s'aŭ mulțumit cu vandalizmul de pînă acum, ci, după ce aŭ devastat cîrciumile și cafenelele, s'aŭ năpustit asupra sinagogeĭ merarilor, unde, spărgînd ferestrele și ușile, aŭ intrat în lăuntru și aŭ sfărîmat tot ce le-a ieșit în cale.

Evreiĭ începură s'alerge în toate părțile, iar copiiĭ, carĭ rămîneaŭ departe de părințiĭ lor, plîngeaŭ și scoteaŭ strigăte înfiorătoare. Cu toate astea, atît poliția cît și sergențiĭ postațĭ acolo, nu făceaŭ un pas ca să împedice bandele adunate de la bătăĭ și jaf. In strada Spitalul izraelit, fu devastată o a doua sinagogă.

Agitația comercianților

Comercianțiĭ evreĭ sînt agitațĭ și par decișĭ să închidă cu toțiĭ prăvăliile. Un mare număr dintre eĭ, convinșĭ că totul s'a făcut din inițiativa poliției, aŭ adresat reclamațiĭ telegrafice cître rege și ministrul de interne. In așteptarea măsurilor ce urmează să se ia, populația evreie pare puțin maĭ liniștită.

Cor.

Ultime informațiunĭ

Ministerul de domeniĭ a luat deciziunea de a se ridica planurĭ topografice la toate pădurile statuluĭ.

D. general Iarca a inspectat astă-zĭ de dimineață trupele din regimentul 21 infanterie.

D. Anastase Stolojan, ministru de domeniĭ, care se afla la Craiova, s'a întors în Capitală.

Primăria orașuluĭ Slatina a trimes consiliuluĭ technic superior spre aprobare planurile pentru alimentațiunea orașuluĭ cu apă potabilă:

In budgetul ministeruluĭ de domeniĭ s'a adăogat suma de 1,000,000 pentru îmbunătățirea stațiunilor balneare.

Din Bîrlad nĭ se scrie că ajutorul de primar d'acolo Aristide Chiriac, a încetat subit din viață.

La ministerul de domeniĭ se lucrează la o statistică de numărul domeniilor statuluĭ, care va coprinde pădurĭ, viĭ, stupăriĭ, cariere, livezĭ și bălțĭ.

D. Ion Dinescu a fost confirmat primar al orașuluĭ Tulcea iar d-niĭ Timuș și Cristocescu, membriĭ în consiliul comunal al aceluiaș oraș.

Ministrul de interne a aprobat modificarea bugetelor comunelor urbane

INTERPELAREA d-lui CARP

Călăraşi şi Fălticenĭ, cît şi a bugetuluĭ consiliuluĭ judeţian din Constanţa,

Comisiunea însărcinată cu modificarea legeĭ sanitare, şi-a înaintat raportul ministeruluĭ de interne.

Pe ziua de 1 Ianuarie se vor face foarte multe înaintărĭ şi permutărĭ în personalul corpuluĭ technic al statuluĭ.

Astăzĭ se va continua cu pledoariile în procesul torturatorilor de la poliţie, proces care se judecă de erĭ înaintea curţeĭ de apel secţia II-a. Vor vorbi d-niĭ Costică Stoicescu şi Petrovicĭ pentru apărare, Gogu Florian pentru partea civilă şi procurorul general Stătescu.

Planurile pentru construcţiunea uneĭ liniĭ ferate care să lege forturile Focşanĭ-Nămoloasa-Galaţĭ vor fi terminate la primă-vară.

D. Stolojan, ministru de domeniĭ, a dat ordin tuturor şefilor de birou din departamentul săŭ ca să se pue la dispoziţia serviciuluĭ statistic orĭ de cîte orĭ acest serviciŭ va avea nevoe, la facerea lucrărilor de statistică.

„Cercul studenţilor socialiştĭ“ din Capitală ne trimite o declaraţie prin care îşĭ exprimă mirarea că în întrunirea de aseară a studenţilor din „Asociaţia generală a studenţilor romînĭ“ eĭ aŭ fost excluşĭ din această asociaţie, pe cîtă vreme eĭ nu fac parte şi nicĭ se gîndesc să facă parte din ea.

Proba pe teren cu căpitaniĭ aspiranţĭ la gradul de maior s'a terminat.

Zilele acestea va începe examenul oraĭ care probabil că va ţine pînă la începutul luneĭ viitoare.

Preşedinte al Clubuluĭ conservator din Iaşĭ a fost ales d. Grigore Cogălniceanu.

D-sa va face decĭ de drept parte din comitetul central al partiduluĭ conservator.

Alegerea de vice preşedinte se va face Duminica viitoare.

Comisiunea însărcinată de către profesoriĭ secundarĭ din ţară, cu facerea unuĭ proect de lege al învăţămîntuluĭ secundar, a terminat lucrările.

Zilele acestea proectul va fi tipărit şi împărţit corpurilor legiuitoare pentru a se avea în vedere cînd se va lua în discuţiune proectul de lege al d-luĭ Haret, ministrul instrucţiuneĭ.

Ministerul de instrucţiune publică a cerut din noŭ avizul consiliuluĭ sanitar, dacă trebue saŭ nu să se deschidă şcoalele.

Consiliul sanitar se va întruni astă-seară pentru a discuta în această privinţă.

Proectul pentru modificarea legeĭ judeţene va fi depus pe biroul Camereĭ săptămîna viitoare.

Se vorbeşte că d. Arapu prefectul din Botoşanĭ şi-ar fi dat demisiunea.

Aceasta, din cauza certurilor din localitate.

La 6 Decembrie viitor se va sfinţi biserica Sfîntu Haralambie din Iaşĭ, restaurată în cursul vereĭ trecute.

Treĭ consilierĭ comunalĭ din Tîrgu-Ocna s'aŭ răsculat contra primaruluĭ şi şi-aŭ dat demisiunea.

Medicul primar al oraşuluĭ Iaşĭ a invitat direcţiunea de bactereologie să proceadă la analiza bactereologică a apeĭ de la abator, de oare ce se crede că ar fi coprinzînd microbul febreĭ tifoide.

După cum am anunţat, Duminică comitetul naţional studenţesc din Iaşĭ a ţinut la Focşanĭ o întrunire în chestia naţională.

La această întrunire aŭ vorbit d-niĭ Caian, Cădere, Drăgănescu, Leatris, Ionescu şi Florescu.

La ediţia I-a a număruluĭ de mîine vom da o dare de seamă asupra acesteĭ întrunirĭ.

Comerciantul Lupu Saller din Bacău a încetat plăţile avînd la pasiv 75.000 leĭ.

Un mare număr de studenţĭ aŭ hotărît să se întrunească astă-zĭ la Universitate şi în galeriile Senatuluĭ ca în caz că d. Petre Carp, interpelînd guvernul în chestia devastărilor, va ataca pe studenţĭ, să facă demonstraţiunĭ ostile.

Directorul caseĭ franceze *Magasin general de Paris* ne roagă să arătăm că, protivnic ştireĭ dată de un ziar din Capitală, nu i s'a spart nicĭ un geam.

Comercianţiĭ din Iaşĭ vor interveni pe lîngă guvern pentru construirea unor de magaziĭ de antrepozite, după proporţia şi dimensiunile docurilor din Galaţĭ, acordîndu-se în acelaşĭ timp avantage ca şi docurilor în ce priveşte varantele şi înmagazinarea mărfurilor.

După vandalizm

Astăzĭ dimineaţă se maĭ aflaŭ în arestul poliţieĭ Capitaleĭ 93 de indivizĭ carĭ aŭ luat parte la bătăile şi devastările de Duminică.

Dintre aceştia, 23 de inşĭ aŭ fost găsiţĭ cu lucrurĭ de furat, iar ceĭ-l'alţĭ cu reteveie şi cu bocsurĭ şi bucăţĭ de fier în buzunare. Eĭ vor fi cu toţiĭ înaintaţĭ parchetuluĭ care va decide carĭ trebuesc puşĭ în libertate şi carĭ depuşĭ, rămînînd a li se intenta în urmă procese corecţionale.

*

La secţia 38 sînt şi acum consemnaţĭ 65 de soldaţĭ de infanterie. Fie-care soldat este prevăzut cu cîte 40 de cartuşe.

*

Un domn care a azistat la devastările ce s'aŭ făcut în strada Carol, ne istoriseşte următorul fapt caracteristic:

— Eram într'o trăsură pe cînd pungaşiĭ devastaŭ prăvăliile din strada Carol; de odată se apropie de mine vre-o 3 indivizĭ carĭ mă salută respectuos şi'mĭ zic:

— Sărut mîna, domnule comisar; am sfîrşit aci, acum în cotro mergem?

I-am trimes la plimbare. Eĭ mă luaseră drept comisarul secţieĭ respective!!

*

Capitala a început să reia aspectul eĭ obicinuit. Obloanele prăvăliilor aŭ început din noŭ a se ridica, iar negutătoriĭ evreĭ carĭ pînă astăzĭ dimineaţă n'aŭ îndrăznit să iasă în oraş, şi-aŭ reluat ocupaţiunile.

Pe calea Văcăreştĭ domneşte o linişte complectă.

Evreiĭ discută liniştit între eĭ cele petrecute şi cu toţiĭ se gîndesc a'şĭ aranja prăvăliile devastate. Din cauză că cea maĭ mare parte din eĭ n'aŭ mijloace, lipesc geamurile sparte cu hîrtie, iar galantarele le bat cu scîndurĭ.

Singure ceainăriile aŭ rămas încă goale.

Giamgiĭ sînt în plină activitate. Comenzile de geamurĭ la casele evreilor bogaţĭ sînt atît de numeroase că geamgiĭ deabia pot satisface o zecime din cererile clienţilor lor.

In centrul Capitaleĭ o parte din prăvăliile devastate aŭ fost deja aranjate la loc. Multe staŭ însă şi acum cu geamurile sparte şi la unele, ferestrele şi uşile sînt bătute cu scîndurĭ: In strada Carol, maĭ ales, prăvăliile aŭ un aspect din cele maĭ triste. Aceste magazine nu aŭ început să lucreze de oare-ce proprietariĭ n'aŭ putut încă aranja prăvăliile cu totul devastate.

*

In strada Lipscanĭ la cea maĭ mare parte din prăvăliĭ obloanele staŭ şi acum lăsate din cauză că geamurile fiind prea marĭ, n'aŭ putut fi puse la loc.

Comercianţiĭ aŭ comandat deja aceste geamurĭ dar negutătoriĭ de geamurĭ nu le pot furniza de oare-ce s'a epuizat tot stocul de geamurĭ marĭ. S'aŭ făcut maĭ multe comenzĭ telegrafice la giamgiiĭ din Iaşĭ, Craiova şi Buda-Pesta.

*

Mîine va apare o gazetă ocazională care va purta titlul de „Jos Vandaliĭ!“

Această gazetă, redactată de maĭ mulţĭ studenţĭ, va combate devastările comise Duminică.

Febra tifoidă

Iată mersul epidemieĭ de febră tifoidă din Capitală pe ziua de 24 Noembrie: spitalul Colţea, 8 bărbaţĭ şi 8 femeĭ, Filantropia, 18 bărbaţĭ şi 19 femeĭ, Colentina 39 bărbaţĭ şi 29 femeĭ, spitalul de copiĭ 14 băeţĭ şi 9 fete, Brîncovenesc 39 bărbaţĭ şi 19 femeĭ, Caritas 2 bărbaţĭ şi 2 femeĭ, Xenocrat 1 bărbat, Militar 86 bărbaţĭ şi în oraş 104 bărbaţĭ şi 82 femeĭ, adică 311 bărbaţĭ şi 168 femeĭ, ceea ce dă un total general de 479 bolnavĭ.

Conservatoriĭ şi devastările

Am afirmat şi susţinem că autoriĭ şi executoriĭ vandalizmuluĭ sînt oameniĭ poliţieĭ. Acest fapt a fost de altfel constatat şi confirmat în şedinţa de ierĭ a parlamentuluĭ.

Nu ştiam însă dacă la aceste devastărĭ aŭ colaborat şi agenţiĭ conservatorilor, de şi mişcarea antisemită la începutul eĭ, acum două săptămînĭ, a fost instigată, aţîţată şi susţinută de d. N. Filipescu, din motive politice, cu scop de a crea încurcăturĭ guvernuluĭ.

Atitudinea „Epoceĭ“

„Epoca“ de, azĭ lămureşte însă pe deplin în această privinţă.

Primul articol—revista, cum se zice—din numărul de astăzĭ al ziaruluĭ conservator, este o dezaprobare categorică a esceselor comise şi vina brutalităţilor este aruncată pe seama guvernuluĭ, care le a tolerat saŭ înscenat.

Un al doilea articol motivează saŭ scuzează escesele, aruncînd vina pe seama evreilor carĭ le-ar fi provocat prin manifestele lor din timpul din urmă—aceasta cu scop de a se menţine o stare de agitaţiĭ şi turburărĭ.

Cine cunoaşte elementele din carĭ se compune redacţia ziaruluĭ conservator, 'şĭ esplică uşor războiul ce s'a declarat, chiar prin coloanele „Epoceĭ“, între redacţia şi direcţia numituluĭ ziar.

Direcţia şi redacţia „Epoceĭ“

Se ştie că direcţiunea „Epoceĭ“ o are d. G. Panu, în urma reintrăreĭ sale la ziarul conservator. Această autoritate I-a fost dată pentru a se împedeca diferitele agitaţiunĭ condamnabile pe carĭ redacţia în frunte cu d. Filipescu, le ducea în politică, fapt care provocase la un moment dat, retragerea d-luĭ Panu.

D. Filipescu însă, silit să se supună, a căutat să contrabalanseze puterea d-luĭ Panu, înjghebînd o redacţiune din intimiĭ săĭ, şi ast-fel să paralizeze voinţa directoruluĭ gazeteĭ.

Contrazicerĭ în ziar

Contrazicerĭ, ba chiar ciocnirĭ între ambele părerĭ, ale direcţieĭ şi ale redacţieĭ, s'aŭ putut constata dese orĭ, ele însă nu puteaŭ fi simţite de cît de cunoscătoriĭ în meserie. Publicul, cititoriĭ nu 'şĭ aŭ putut da seamă de lupta surdă care se duce în sînul redacţiuneĭ Conservatoare.

A trebuit să izbucnească mişcarea antisemită, pentru ca adversitatea dintre cele două elemente se accentueze maĭ mult.

Părerile d-luĭ Panu

D. Panu, precum şi alţĭ mulţĭ fruntaşĭ conservatorĭ, sînt de părere că nu prin violenţe şi măcelurĭ se poate rezolva o chestie ca acea evreească. D. Panu maĭ este de părere că nu toate mijloacele, fie ele chiar cele maĭ nedemne, trebue întrebuinţate pentru a răsturna un guvern. Directoruluĭ „Epoceĭ“ i repugnează mesaliantele ce aproape încontinuŭ se stabilesc între d-niĭ Filipescu şi Fleva, orĭ de cîte orĭ este vorba de inscenat scandalurĭ, chiar cu riscul de a se compromite gazeta deszicând mâine ce aprobase ierĭ.

Părerile d-luĭ Filipescu

D. Filipescu, din potrivă, crede că orĭ ce mijloc, fie el chiar cel maĭ josnic, nu trebue despreţuit, cînd e vorba de o se lovi în guvern. D-sa chiar e de părere că în politică cele maĭ bune mijloace de agitat, sînt cele *colectiviste*. Pentru acest scop şi-a ataşat chiar cîte-va elemente luate din rîndurile liberalilor, pentru ca să aibă la dispoziţie arme de *marcă veritabil colectivistă*.

Urmarea

Această stare de războiŭ în sînul uneĭ redacţiunĭ nu poate dura.

In urma scandaluluĭ provocat azĭ de d. Filipescu, d. Panu este hotărît a pune net chestia de conducere a gazeteĭ.

Saŭ d. Filipescu renunţă la sistemele sale colectiviste în politica conservatoare, saŭ d. Panu părăseşte gazeta.

Conservatoriĭ în mare prate sînt nemulţumiţĭ de purtarea d-luĭ Filipescu şi sînt hotărîţĭ a rupe cu acest ziar, dacă nu reuşesc a pune redacţia sub epitropia d-luĭ Panu.

K.

ECOURI

● Mîine seară, la orele 8 şi jumătate, d. C. Hurmuzache va ţine o conferinţă, în localul asociaţiuneĭ absolvenţilor şcoalelor comerciale, tratînd despre *Falimente*.

POŞTA ADMINISTRAŢIEI

D-şoareĭ M. N.—Rugăm treceţĭ pe la administraţie, pentru a primi ofertele relative la anunciul d-v din **Mica Publicitate.**

Ecourĭ parlamentare

Senatul

D. Carp va anunţa interpelarea asupra evenimentelor petrecute în Bucureştĭ Duminică.

D. Pherichide va răspunde imediat.

Vor maĭ vorbi d-niĭ Titu Maiorescu şi, din partea guvernuluĭ, d-niĭ Dim. Studza şi Al. Djuvara.

*

Prin tribune sînt mulţĭ studenţĭ şi numeros public.

Guvernul a adus pe toţĭ senatoriĭ pe carĭ putea să-ĭ aducă.

Corpurile Legiuitoare

CAMERA

Urmarea şedinţeĭ de la 24 Noembrie.

Demisiile

D. *Stelian*, membru în comisia pentru răspunsul la mesagiŭ, spune că votul de azĭ al Camereĭ a înlăturat echivocul ce se născuse cu ocazia votuluĭ de alaltă-erĭ.

Votul de alaltă-erĭ n'a avut nicĭ o însemnătate politică. Dar, cu toate acestea pentru că comisia s'a ales în minoritate, ea nu are prestigiul necesar ca să poată lucra cu convingere. De aceea, în numele d-lor Nacu, Robescu, Pallade, Stoicescu, Cociaş şi al d-sale, d. Stelian cere Camereĭ să le primească demisia şi să aleagă altă comisie.

D. *I. N. Iancovescu*. Spune că în urma votuluĭ de încredere votat de Cameră, membriĭ comisieĭ de răspuns nu maĭ aŭ nicĭ un cuvînt să-şĭ dea demisia. De aceea propune Cameref ca prin vot cu bile şi după apelul nominal să le respingă demisia.

D. *Emil Costinescu*. Cere Camereĭ să-ĭ primească şi demisia d-sale din comisia de răspuns la mesagiŭ.

D. *Iancovescu*. Spune că propunerea d-sale de a se respinge demisia membrilor din comisia de răspuns nu se referă şi la demisia d-luĭ Costinescu.

D. *Preşedinte*. Punem dar la vot cu bile propunerea d-luĭ Iancovescu.

D. *Pană Buescu* şi *vocĭ guvernamentale*. Votul pe faţă, pe faţă.

D. *Iancovescu*. Da, să votăm pe faţă.

Se pune la vot propunerea d-luĭ Iancovescu pe faţă după apelul nominal.

Rezultatul votuluĭ:

Votanţĭ	122
Abţinerĭ	24
Pentru respingerea demisiuneĭ	97
Contra respingereĭ	1

Demisiunea se respinge.

Preşedintele. Acum e la ordinea zileĭ demisia d-luĭ E. Costinescu.

D. *Pană Buescu*. Propune să nu se maĭ voteze pe faţă, ci cu bile. (Zgomot).

D *E. Costinescu*. Ce maĭ discutaţĭ degeaba! Demisia mea fiind irevocabilă, vă rog s'o puneţĭ la vot prin ridicare de mîinĭ.

Demisia se pune la vot prin ridicare de mîinĭ şi se primeşte.

D. *Cutcudache*. Declară că dacă ar fi fost la votul de încredere, ar fi fost pentru.

Şedinţa se suspendă pentru ca deputaţiĭ să se consfătuiască asupra alegereĭ unuĭ alt membru în comisia de răspuns la mesaj în locul d-luĭ Costinescu.

După 15 minute, se redeschide şedinţa şi se începe votarea:

Votanţĭ	94
Bile albe	8
Majoritate absolută	45
V. Epurescu	86

Biroul proclamă ales pe d. V. Epurescu

Interpelarea asupra vandalismelor.

D. *Marghiloman*. Interpelează pe d. ministru de interne asupra faptelor petrecute erĭ în Bucureştĭ şi asupra atitudineĭ poliţieĭ în timpul turburărilor.

D-sa istoriseşte întîĭ faptele.

Se întreabă dacă lumea şcoaleĭ poate suporta denumirea de *zurbagiĭ* pe care le-o dă lumea. Spune că spre cinstea studenţimeĭ noastre, *studenţiĭ îşĭ vor face eĭ singurĭ bine, despărţind neghina de grîŭ, adică înlăturînd pe aceĭa care nu sânt studenţĭ, dar fac scandalurĭ în numele eĭ*. In ancheta pe care a făcut'o asupra scandalurilor de erĭ, a căpătat convingerea că poliţia nu şi a făcut datoria.

Placardele lipite pe strade şi neorînduelile de Dumineca trecută, cînd cu întrunirea de la *Dacia*, trebuia să arate poliţieĭ scopul întruniriĭ de Dumineca asta. Tot aşa şi pamfletul *Jos Jidaniĭ*. Afirmă că poliţia a fost nepăsătoare. Nu o acuză de complicitate, ci de neprevedere.

Două ceasurĭ, bandele de manifestanţĭ aŭ parcurs kilometri de stradă, fără să fie împedecate. E inadmisil că poliţia nu putea să-i împedece maĭ repede.

D. *Politimos*. Aĭ să rămîĭ cu ovreiĭ, d-le Marghiloman! (Rîsete).

D. *Marghiloman*, cu toată moderaţiunea pe care vrea s'o pue în discuţie, nu poate să nu'şĭ aducă aminte că peste graniţă sînt destuĭ carĭ vor să încredinţeze pe cele-l'alte naţiunĭ că Romînia nu e ţară de ordine.

E datoria guvernuluĭ ca să dezmintă o asemenea credinţă.

Orĭ aţĭ avut o poliţie, isprăveşte d. Marghiloman care a acoperit scandalurile de erĭ şi decĭ trebue judecată, orĭ e incapabilă şi decĭ trebue congediată.

D. *Ferichidi*. Răspunde îndată spre a nu rămîne nicĭ o incertitudine.

Este exact că s'aŭ săvîrşit acte de vandalism. Inainte de a intra în alte cestiunĭ, apără studenţimea de presupunerea că eĭ aŭ comis actele de vandalism. Din contra, studenţiĭ aŭ intervenit, împreună cu forţa publică, spre a restabili ordinea. Mişcarea studenţilor e explicabilă, căcĭ ea are tot-d'a-una avînturĭ frumoase; avînturĭ pe carĭ raţiunea matură, din diferite motive de stat, nu le maĭ poate avea.

Autoritatea universitară trebuia să împedice asemenea avînturĭ, periculoase cîte-odată. D. rector Maiorescu trebuia să sfătuiască pe studenţĭ să nu ţie întrunirea de erĭ. Constituţia noastră dă dreptul tutulor cetăţenilor romînĭ, libertatea cuvîntuluĭ. *Dreptul acesta nu'l aŭ străiniĭ.* Cu toate acestea, guvernul nu a luat nicĭ o măsură contra evreilor, carĭ cereaŭ revendicărĭ, atît prin scrierĭ, cît şi prin întrunirĭ.

Toleranţa guvernuluĭ a avut de consecinţă că ovreiĭ aŭ trecut hotarele îndrăzneleĭ. Probă, placardele prin carĭ insultaŭ naţiunea romînă.

Guvernul nu va maĭ permite pe viitor întrunirea celor ce nu sunt cetăţenĭ romînĭ. (Aplauze).

Faptele de maĭ sus aŭ provocat scenele de erĭ.

Studenţiĭ s'aŭ întrunit pentru a afirma simţimintele naţionale. De uniĭ carĭ se zic studenţĭ şi nu sînt, s'a îmbrăţişat cauza străinilor contra Romînilor.

Repetă încă odată că nu studenţiĭ aŭ făcut devastările.

Poliţia ştia numaĭ intenţiunile pacinice ale studenţilor.

Cînd s'a auzit de devastărĭ poliţia a luat toate măsurile. Probă e că s'a pus armată care să apere redacţia ziaruluĭ „Lumea Nouă“; aceasta, după rugăciunea d-luĭ Morţun, care prevenise pe d. prefect că se pregăteşte o devastare a numiteĭ redacţiunĭ.

Sfîrşeşte spunînd, că faptul nu se poate imputa nicĭ studenţilor nicĭ poliţieĭ. Inainte de sfîrşirea întruniriĭ de la Dacia, un Romîn a fost bătut rău de evreĭ în calea Văcăreştĭ. El a fost atacat, rănit rău şi dus la spitalul Xenocrat.

Decĭ evreiĭ aŭ început scandalul şi eĭ sînt cauza devastărilor de erĭ.

Citeşte un proces verbal al unuĭ comisar, prin care se constată, zice d-sa, pînă la evidenţă că evreiĭ aŭ început scandalul.

Poliţia nu putea să prevază că evreiĭ vor avea atîta îndrăzneală.

D. Ferichide citeşte darea de seamă a ziaruluĭ „Dreptatea“, care numaĭ amic al guvernuluĭ nu e, şi care spune că evreiĭ aŭ început să bată pe trecătoriĭ creştinĭ, pe cînd studenţiĭ eraŭ încă întrunițĭ la Dacia.

Asta a fost cauza de mulţimea s'a întărîtat şi a devastat mahalalele evreeştĭ.

Poliţia avea la îndemînă 200 de sergenţĭ şi 100 de jandarmĭ, dar poziţia loculuĭ unde locuesc evreiĭ e ast-fel în cît nu s'a putut opri manifestaţiile.

Cazarma jandarmilor călărĭ e tocmaĭ la Malmaison, aşa că pînă ce aceştea să sosească, manifestanţiĭ aŭ avut vreme să devasteze.

Poliţia a fost surprinsă.

In Viena, în Paris, în Londra, în Praga, s'aŭ petrecut asemenea incidente şi dacă din nenorocire s'aŭ întîmplat şi la noĭ, aceasta nu probează că nu sîntem o ţară de ordine.

In privinţa ziaruluĭ „Jos jidaniĭ“, d-nu Ferichide zice că nu'l putea confisca, de oare-ce în ţară la noĭ există libertatea preseĭ. Autoritatea nu avea dreptul să confişte ziarul. In privinţa d-luĭ (d. Carp. N. R.) care a rupt ziarele „Jos Jidaniĭ“, oratorul zice că d-nul acela foarte puţin respect are pentru libertatea preseĭ.

Vocĭ. N'a plătit ziarele.

D. Ferichidi nu'l învinovăţeşte de aceasta, pentru că *d-nul* şi-a arătat prin aceasta părerile.

Regretă şi d-sa scandalurile, şi declară că pe viitor guvernul a luat toate măsurile pentru ca asemenea scandalurĭ să nu se maĭ întîmple, căcĭ respectă dreptul de proprietate al fie căruia.

Vocĭ. Inchiderea discuţieĭ.

D. Popovicĭ. Vorbeşte contra închidereĭ discuţieĭ, de oare-ce chestiunea e mult maĭ gravă de cum pare. Cere să fie lăsat să'şĭ spună şi d-sa părerea în această chestiune, căcĭ de nu, o vor rezolvi ţăraniĭ şi strada.

D. Tache Ionescu. Vorbeşte pentru închidere. Din cuvintele d-luĭ ministru, reese că liberaliĭ sînt mulţumiţĭ de cele întîmplate (zgomot).

D. Sturdza. Acesta e un neadevăr!

D. Tache Ionescu. Spune că de oare ce guvernul a zis că pe viitor va împedeca manifestaţiile *aceasta probează că guvernul cînd vrea, poate să împedece.* **Dar erĭ n'a voit.** Ţine numaĭ să declare aceasta.

Se votează următoarea moţiune:

„Ascultînd interpelarea d-luĭ Marghiloman şi explicaţia d-luĭ ministru, Camera trece la ordinea zileĭ“.

D. V. Morţun: Pentru a nu putea fi întrerupt de d. preşedinte, mă voiŭ mărgini în chestia personală.

Şi pentru a putea fi pe deplin înţeles, voiŭ lega cele petrecute Joia trecută, la care se referă d. ministru de interne, şi cele petrecute în 1893 cînd cu devastarea ziaruluĭ *Adevărul* de către poliţia conservatoare dînd'o în sarcina studenţilor de atuncĭ, şi veţĭ vedea că azĭ se repetă cam acelaşĭ lucru.

Poliţia în 1893 oprise intrările pasagiuluĭ Bănciĭ Naţionale ca să nu poată veni în ajutorul şi ziaruluĭ tipografieĭ, numeroşiĭ seĭ amicĭ, dar lăsase să treacă pe toţĭ ceĭ ce se ziceaŭ studenţĭ.

Tot aşa şi acuma Joĭ seara cînd m'am dus la poliţie să previŭ de cele ce se pregăteaŭ în potriva ziaruluĭ şi tipografieĭ „Lumea Nouă“ 'am putut vedea din atitudinea d-lor inspectorĭ că poliţia iera de conivenţă şi abuza de pornirile entuziaste şi sincere ale tinerimeĭ universitare.

In cazul de faţă afirm că convingerea mea este că guvernuluĭ i-a venit la socoteală mişcarea ce se producea în potriva elementuluĭ evreesc pentru a uşura trecerea legeĭ d-luĭ general Berendeiŭ fără discuţie şi opoziţie în Cameră, — şi de aceea a căutat să ia cărbunele cu mâinile studenţilor.

De altă parte, d-niĭ conservatorĭ, nu aceĭ ce gândesc ca d-l Marghiloman, ci aceĭ carĭ urmează pe d-niĭ de la „Epoca“ şi aŭ trimes bătăuşiĭ lor ca să întărâte pe ceĭ adunaţĭ la Dacia, să comită excesele şi devastările de erĭ, ca să pescuiască puterea din turburările spiritelor şi a strădeĭ.

Din nenorocire, acestea toate se petrec sub mână, şi în faţa opinieĭ publice se daŭ toate pe spinarea tinerimeĭ universitare de a căreĭ sentimente şi pornirĭ aţĭ abuzat şi uniĭ şi alţiĭ, şi liberaliĭ şi conservatoriĭ, căutînd să vă faceţĭ interesele d-v. de partid.

D. Ferichide. — Se miră că d. Morţun n'a priceput de ce inspectorul de poliţie a surîs cînd a văzut stăruinţa d-luĭ Morţun care cerea să se apere redacţia *Lumeĭ Nouă*.

Incidentul se declară închis.

Principele Gr. Sturdza —Spune că a voit să ceară guvernuluĭ încă de la începutul şedinţeĭ ca străiniĭ să nu maĭ aibă dreptul ca să se întrunească, spre a protesta contra actelor guvernelor ţăreĭ. Vede cu mulţumire că d. Ferichide a promis aceasta, şi-ĭ mulţumeşte.

Şedinţa se închide la ora 4 şi 10 minute.

Şedinţa de la 25 Noembrie 1897

La ora 1 deputaţiĭ sînt strînşĭ în grupurĭ în incinta Camereĭ şi discută asupra discursuluĭ rostit erĭ de d. Pherikide cu privire la interpelarea d-luĭ Marghiloman.

La ora 1 şi jumătate şedinţa se deschide sub preşidenţia d-luĭ Nacu.

Răspund apeluluĭ nominal 103 d-niĭ deputaţĭ.

Se fac formalităţile obicinuite.

Pe banca ministerială sînt d-niĭ Pherechide şi Gogu Cantacuzino. Toţĭ ceĭ-l'alţĭ miniştri sînt la Senat.

D. Pherechide depune pe biroul Camereĭ un proect de lege pentru luminarea cu electricitate a oraşuluĭ Iaşĭ şi construirea unuĭ tramvay electric.

Se procede la vot pentru alegerea comisiunilor.

Se aleg d-niĭ M. Burleanu, T. Frumuşeanu, Procopiŭ, Mărculescu, Gîrleşteanu, Guran şi Livezeanu în comisia de petiţiunĭ.

In comisiunea de indigenate se aleg d-niĭ Iuniŭ Lecca, P. Ghenciŭ, V. D. Vasiliŭ, C. Grigorescu. N. Iancovescu, N. Viţu şi C. Politimos.

In comisiunea comunală se aleg d-niĭ C. Dinulescu, M. Ghimpa, St. Filipescu, N. N. Ionescu, C. Arghir, I. Malla şi C. Mărgăritescu.

La ora 2 şi un sfert deputaţiĭ încep să plece în grup la Senat şi nu rămîn de cît foarte puţinĭ deputaţĭ la Cameră.

SENATUL

Şedinţa de la 25 Noembrie 1897.

Şedinţa se deschide la ora 2 şi jum., sub preşedinţa d-luĭ N. Gane. Prezenţĭ 97 senatorĭ.

Se fac formalităţile obişnuite.

D. P. Carp, anunţă următoarea interpelare:

„Am onoare a interpela pe d. ministru de interne asupra actelor de vandalizm petrecute Duminecă în Capitală.

D. M. Ferechide. Declară că e gata să răspundă.

D. Racotă interpelează pe ministrul lucrărilor publice asupra lipseĭ de vagoane pentru transportul cerealelor.

D. Zăgănescu, interpelează asupra scandaluluĭ petrecut în întrunirea evreilor cînd doctorul Westfried a lovit în cap cu sticla pe un student.

D-sa întreabă ce măsurĭ a luat guvernul ea să oprească invazia în masă a evreilor.

Interpelarea d-luĭ Carp

D. Carp spune că din ziua în care s'aŭ petrecut regretatele evenimente a avut intenţia să dea ocazie Senatuluĭ ca să veştejească acele acte. In urma însă a discursuluĭ d-luĭ Ferechidi la Cameră, s'a hotărît să lărgească cercul interpelăreĭ,

D-sa întreabă care aŭ fost cauzele scandaluluĭ şi care e răspunderea guvernuluĭ.

D. Carp spune că pe studenţĭ, din punctul de vedere politic, îĭ consideră fără interes de oare-ce mişcările lor pornite dintr'un entuziasm neexperimentat nu poate să serve ca directivă oamenilor politicĭ nicĭ să influenţeze asupra hotărârilor lor.

Şi d-sa vorbeşte ast-feĭ pentrucă în opoziţie nu s'a pus şi nu se va pune în capul lor pentru a profita de entusiasmul lor necugetat ca să'ĭ ducă la ţelurĭ de carĭ studenţiĭ nicĭ habar nu aŭ.

Decĭ, după d-sa, dacă uniĭ studenţĭ aŭ fost amestecaţĭ în scandalurĭ, să fie şi eĭ pedepsiţĭ, nicĭ maĭ aspru nicĭ maĭ blînd ca toţĭ ceĭ l'alţĭ cetăţenĭ, de oare-ce şi eĭ sînt cetăţenĭ.

Dar care e cauza scandalurilor? Cauza este legea pe care într'o oră de necugetare a adus'o generalul Berendeĭ. Prin acea lege d-sa a readus pe tapet chestia evree cu toate interesele meschine şi patimile necreştine care o însoţesc.

D. Carp spune cîte-va cuvinte asupra legeĭ Berendeĭ şi trece la răspunsul d-luĭ Pherechide dat la Cameră.

D-sa spune că prin răspunsul săŭ ministru scoate o parte din populaţia ţăreĭ de sub protecţia legilor cînd ştie că teoriile pe care le-a făcut sînt o ficţiune, nu corespund de loc cu realitatea.

D-l Carp abordează cestiunea evreească şi osîndeşte guvernul că a făcut să mărească ura între locuitoriĭ aceleiaşĭ ţărĭ.

Sala noastră de Depeşĭ

— 22 Noembrie —

Ultimile noutăţĭ literare

apărute şi sosite în Sala noastră de Depeşĭ:

Georges Ohnet, Les vieilles rancunes, leĭ 3.25.

Elisée Reclus, L'évolution, la révolution et l'idéal anarchique, leĭ 3,25.

Maurice Leudet, Guillaume II intime, un volum ilustrat de numeroase gravurĭ, leĭ 3.50.

Lucien Descaves, Soupes, leĭ 3.25.

Les mémoires de M. Goron, ancien chef de la sureté, 2 volume, leĭ 6.50.

PIERRE GUÉDY

NEINŢELES!

Pe cînd Elzen întîrzia în salon, cîntînd cu harpa cîte-va ariĭ uitate, Marius şi Cristiania se plimbaŭ prin grădină, înbrăţişîndu-se la fie-ce pas.

— Nu, Marius; eŭ nicĭ odată nu voĭ fi ca Elzen de frumoasă.

— Inţeleg frămîntarea ta şi te plîng; dar şi eŭ sufăr...

— Ce aĭ tu?

— Te ador şi împreună cu mine te adoră şi Elzen; dar tu nu vreĭ să crezĭ şi asta mă ucide... Regret fericirile trecute, cînd petreceam cu Elzen la Tours, în marele parc antic; regret zilele petrecute cu tine în felurite locurĭ în carĭ mergeam atuncĭ. Ah! ce timpurĭ... dar: „Fie-care floare ca un fum se nimiceşte!“

— Ah! zise Cristiania; 'ți aduci aminte de acele zile de poezie și fericire?

Apoi se așeză pe o bancă acoperită de ederă și Marius lăsă să cază fruntea luĭ arzătoare de frigurile iubireĭ, pe genul poalelor, al amanteĭ sale.

— Marius, murmură dînsa, Marius.. Dinsul o privi cu dragoste.

. . . .

— Nu te înțeleg Marius; nu staĭ a ta numaĭ? nu'țĭ aparțin numaĭ ție?

— Oh! Cristiano, adu'țĭ aminte..aĭ iubit nebunește pe Elzen cît-va timp.. Voiesc ca aceeașĭ iubire să maĭ vibreze în sufletul tăŭ de fecioară.

— Asta e foarte simplu, de ce te superi?

— Dacă aĭ știĭ cît te iubesc?

— Marius....

Dinsul îĭ luă capul în miinĭ și, apropiindu'l de buzele luĭ, zise:

— Cît de mult te iubesc!

Atuncĭ dînsa, sărutîndu'l, îĭ zise:

— Pentru ce nu vreĭ să ne căsătorim? te rog, scumpe Marius, fiĭ sigur că voĭ murĭ dacă nu mă asculțĭ.

— Ah! eștĭ răutăcioasă, zise Marius; tu nu știĭ ce va să zică „viața sacră"?

Cristiania, rănită de vorbele luĭ Marius, începu să plîngă și bolborosi cu frumoasa eĭ guriță trandafirie, citeva scuze copilărești.

— Dar Elzen, zise Marius, pe Elzen s'o gonesc: nu știĭ că și ea este „carne" din „carnea" noastră și că sufletul eĭ 'mĭ aparține?

Cristiania surise cu tristețe; na-i prea surîdea o viață împreună cu Elzen.

. . . .

Soneria electrică îĭ chemă în salon, unde se întîlneau cu Elzen.

— Dar venițĭ maĭ repede, zise Elzen; de un ceas tot cînt.

Cristiania se așeză la piano, iar Elzen lîngă dînsa, avînd harpa în mînă. Ele cîntară ariĭ cunoscute și vechĭ carĭ legănaseră primele lor mingierĭ, ariĭ pe carĭ le catalogaseră în spiritele lor, în orele de intimitățĭ delicioase. La si, do, fa-a, sol, mi-i-i.. plîngea muzica și, în ritmul cadențat al muziceĭ, melancolia le cuprindea sufletele.

— Da, „Oran"...

Ariile le amintea de „Oran", ariĭ pe carĭ le auziseră cîntîndu-se într'o cafenea din orașul Algerian. Elzen cînta în limba spaniolă; acest cîntec îĭ amintea de Tours, de casa cea mare, de voluptățĭ, de orgiile din veranda caseĭ, de cerul albastru plumburiŭ și de aerul misterios al anticuluĭ parc.

— Elisabeto, Elesabeto!...

I se părea că vede pe prietena luĭ, pe frumoasa Elisabeta; i se părea că aude întorcîndu-se faimoasa baladă italiană și nu'șĭ putu reține plînsul, cînd mintea îĭ aduse din noŭ în fața timpurilor trecute, cînd i se părea că aude fredonînd barcarola: „Sancta Lucia!" „Sancta Lucia"!

Plîngea; Cristiania cînta ceva pe care îĭ fredona în timpurile fericite ale copilărieĭ. Elzen o ascultă cu sfințenie și apoĭ începu și ea să intoneze aria din „Samson și Dalila." Și aduse aminte de niște vremurĭ plăcute, cînd auzĭ cîntîndu-se acest cîntec. Marius simțea că retrăește în timpul cînd venea lîngă Elzen s'o sărute și s'o acopere de laude.. Dar acum, sub coperișul salonuluĭ, visa gură de fecioară, gură de fată tînără.

. . . .

Cînd cîntecile încetară, vorbiră de trecut, apoĭ Marius scrise prietenuluĭ săŭ Berthès: „Te aștept ca pe „Mesia," scumpul meŭ, și te sărut din toată inima", ast-fel își termină scrisoarea Marius. Dinsul căuta senzațiĭ noĭ, pe carĭ însă nu le maĭ găsea în Elzen și în trupul de fecioară al Cristianeĭ!

Caton

Pentru gospodine

Carne de vițel împănată cu sardele. — Tragĭ pelița de pe carne și o daĭ spre os, și carnea o împănezĭ cu slănină și cu sardele (sardeaua o taĭ în 8 bucățĭ); apoĭ tragĭ pielea la loc și o coșĭ la capăt, sărezĭ carnea și o lașĭ să stea vre-o cîte-va zile. După aceea o spelĭ frumos și o frigĭ turnînd peste ea untură și supă. Mustul de la carne nu trebue să scazĭ prea mult, ca să rămîie deschis, apoĭ iei grasul de pe el și îl strecorĭ prin sită peste carne, pe care o lașĭ să se răcească și apoĭ o taĭ.

Gastr.

DEPLASARI

24 Noembrie

Hotel Frascati: D-nu și d-na Gorjan, advocat, Craiova. Căpitanovici, doctor, Zimnicea. Servadio, antreprenor, R.-Vilcea. Ad. St. Heiss, prop., Esseg. Colonel Iarca, militar, Giurgiu. Paquide voiajor, Iașĭ. Beamer, agent de vapoare, Constantinopol, Bravo, inginer, C.-Lung.

Hotel Regal: P. Danielescu, comersant, T.-Măgurele. N. Carast, comers., T.-Măgurele. Madianu, primar, Caracal. Roșeanu, medic, Brăila. G. Andreescu, comersant, C.-Lung.

Hotel de France: Elefterescu, comersant, Ploeștĭ. Strasman, comers, Brăila. Leohaci prop., Hușĭ.

Hotel Dacia: George Lalu prop., Giurgiu. Ille D. Theodorof, prop., Giurgiu. I. Christescu, comers., C-Lung. Nicolae Vladi comers., Bacău. Nae Luca, comers., C-Lung

Ion Cocescu, prop., Giurgiu. Gavan Rolleslof, comers., Buzău. Sirop Oicareanu, comers., Constanța. Sabitael comers., Constanța. Christea Mincof, comers., Buzău. Ferarin, comers., Ploești.

Hotel Union: Ioan Corbu, comersant, Brăila. Tomescu, farmacist, Craiova. Bădescu, comers., Buzău.

Tablourĭ—Premiĭ

Imensul succes obținut de Planșele și Gravurile pe carĭ le-am oferit ca premiĭ cititorilor romanuluĭ

Ucigașul misterios

a epuisat cu desăvîrșire însemnatul număr ce ne procuraserăm din ele, așa că, pentru moment și pînă la o nouă aprovisionare, sîntem nevoițĭ a suspenda publicarea lor.

Ținem însă la disposițiunea cititorilor noștri un noŭ transport de tablourĭ (mulțițĭ).

1) Tinerețea
2) Aurora
3) Ruzia, Sclava, Fascinația
4) Suzana
5) Diana — O femee, jucărie
6) Primăvara
7) Oglinda, Greerele
8) Bucchanta și Satirul,

carĭ se pot obține — prezentîndu-se bonul din josul romanuluĭ Ucigașul misterios — numaĭ cu 25 banĭ bucata, de și fie-care din aceste splendide lucrărĭ artistice are o valoare de cel puțin 2 leĭ.

*De asemenea vestim pe cititoriĭ **Adevĕrului** că le pregătim o nouă serie de premiĭ — o adevărată surpriză — constînd în lucrărĭ executate cu cea maĭ mare artă și pentru obținerea cărora am făcut adevărate sacrificiĭ.*

MODE

Mantel de damă

Elegant mantel lung de pluș. Garnitură de astrahan. Reverurile de asemenea din blană de aceeașĭ calitate, Manșon de astrahan.

Laura.

Noua bibliotecă ilustrată

Primirea făcută de public acesteĭ colecțiunĭ atît de plăcută și utile, a întrecut prevederile noastre, așa că din cele 5000 volume pe carĭ le-am avut în depositul Săliĭ noastre de Depeșĭ, nu ne-aŭ maĭ rămas de cît următoarele:

4. Charles Aubert Péchés roses (I-ère série);
5. Charles Deslys L'épreuve;
6. L. Marville Autour de la gamelle;
8. Charles Monselet Petits péchés;
9. Voltaire L'Ingénu;
10. L. Marville Les amours de Janetto
11. Paul Ginisty Un jour d'angoisse;
12. L. Marville Rose-Claire;
13. E. Moret Coeurs d'élite;
17. Lafontaine Contes et nouvelles vol.I;
21. Fièvée Le dot de Suzette;
22. J. Lermina A. bruler;
23. Voltaire Zadig;
24. Lafontaine Contes et nouvelles vol.II;
25. L. Marville Mariage aux roses;
26. Charles Aubert Péchés roses (2-me série);
27. G. de Peyrebrune Tante Berthe;
28. M. Ordonneau La vertu de Lolotte.

Cu 25 banĭ în Capitală saŭ 30 banĭ în provincie se poate avea unul din volumele de maĭ sus.

Cererile se pot face notîndu-se pe cotorul mandatuluĭ poștal—în dos—cuvintele: *Noua bibliotecă ilustrată*, urmate de cifrele ce figurează în dreptul volumelor dorite.

Ca premiŭ, cititoriĭ „Adevĕrului" poate obține cu cuponul de maĭ jos cincĭ volume cu un leŭ în Capitală și un leŭ 25 banĭ în provincie.

Propietar, CONST. MILLE — Tipografia ziaruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Băncei Naționale — Tipărit cu cerneală E. T. Gleistmann, Dresda